

Η Κουκουβίστα

ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ „Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ,,
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' — ΧΡΟΝΟΣ 11ος — ΤΕΥΧΟΣ 51, Ν) ΒΡΗΣ - Δ) ΒΡΗΣ 1985

Ιδιοκτήτης — εκδότης: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ: Σωκράτους 79 - 81, ΑΘΗΝΑ 104 32, ΤΗΛ. 52.38.158

Υπεύθυνο σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο

Η ΩΡΑ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το ζήτημα της ενότητας και της συνεργασίας σε ένα σύλλογο αποτελεί αναμφισβήτητη πρωταρχική καθημερινή μέλημα και ασταμάτητη φροντίδα. Πολύ περισσότερο για το Σύνδεσμό μας που αυτή τη στιγμή καλείται να δραματίσει έναν ιδιαίτερα σημαντικό και δύσκολο ρόλο προς το συμφέρον του χωριού και των παλιών του κατοίκων, που αναγκασμένοι απ' τις συνθήκες της ζωής εγκαταστάθηκαν αυτοί και τα παιδιά τους στην Αθήνα και τα άλλα μεγάλα αστικά κέντρα.

Με έδρα του την Αθήνα, καταβάλλει επίμονες κι επίπονες προσπάθειες να τονώσει τις σχέσεις μεταξύ των μελών του, να κρατήσει άσβεστη την αγάπη τους για την μικρή τους γενέτειρα, να βοηθήσει με κάθε μέσο στην ενίσχυση των δεσμών της νέας γενιάς με το χωριό, να συνδράμει τις προσπάθειες της Κοινότητας του χωριού για την αντιμετώπιση και επίλυση των διαφόρων προβλημάτων που αντιμετωπίζει, και να θυμίζει σε όλους τους χωριανούς την κοινή καταγωγή και τις κοινές παραδόσεις.

Αν αναλογισθούμε τον τρόπο ζωής στην πρωτεύουσα, που αποξενώνει συνεχώς τους ανθρώπους μεταξύ τους, την μακρόχρονη απουσία των χωριανών από τον τόπο τους, τα προβλήματα που απασχολούν τους νέους και τους κρατούν μακριά από κάθε έγνοια για την καταγωγή τους, ο Σύνδεσμος, κατά κοινή ομολογία, έχει να επιτελέσει ένα δύσκολο έργο.

Το έργο του Συνδέσμου θα βοηθούσε αποτελεσματικά και αποφασιστικά η **ενότητα** και η **συνεργασία** των μελών του. Για να γίνει όμως αυτή η προοπτική πραγματικότητα θα πρέπει ο καθένας μας να τοποθετηθεί με αισθήματα ευθύνης και ειλικρίνειας απέναντι στο Σύνδεσμο. Να κατανοήσει ότι ο Σύνδεσμος δεν αποτελείται μόνο από τα εκλεγμένα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά από το σύνολο των μελών του. Ότι την φυσιογνωμία, τους στόχους και τη δράση του Συνδέσμου την καθορίζει ο καθένας από μας με την συμμετοχή, τη δράση και την πρωτοβουλία του. Ότι η άποψή του, το προσωπικό του πιστεύω για κάθε θέμα, είναι σεβαστό και πρέπει ασφαλώς να γίνεται αντικείμενο προσοχής και ενδιαφέροντος. Η άποψη όμως που θα επικρα-

τήσει και θα υποστηριχθεί από την πλειοψηφία των μελών του Συνδέσμου, δεσμεύει τον καθένα και όλους φυσικά, να εργαστούμε σ' αυτή την κατεύθυνση χάριν του γενικού συμφέροντος. Και φυσικά, όπως προβλέπει και το Καταστατικό του Συνδέσμου, ο καθένας θα έχει τη δυνατότητα να ελέγχει και να κρίνει την όποια ενέργεια και δράση του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε δύο χρόνια να αποφασίζει ο ίδιος με την ψήφο του για την παραπέρα πορεία του Συνδέσμου.

Δεν δικαιολογείται λοιπόν η εξ ορισμού αρνητική ή εχθρική τοποθέτηση απέναντι στο Σύνδεσμο, ειδικότερα τη στιγμή που κάποιος δε συμμετέχει στη ζωή και στη δράση του. Το συμφέρον του καθενός από μας και η λογική μας υπαγορεύουν να ενταχθούμε στο Σύνδεσμο, να ενδιαφερθούμε οι ίδιοι για την πορεία του, να πάρουμε θέση για τα προβλήματά του και να πασχίσουμε στο πλευρό του εκάστοτε Δ.Σ. για τη λύση τους.

Η απουσία απ' τη ζωή του Συνδέσμου και η αδιαφορία για ζητήματα που τον απασχολούν ισοδυναμεί με ολιγωρία για τα ίδια μας τα προσωπικά συμφέροντα, με εγκατάλειψη του χωριού και των ανθρώπων του στην τύχη τους, με παραίτηση απ' τα προβλήματα που μ' αυτή τη λογική διαιωνίζονται και τέλος με έλλειψη κάθε ανθρώπινης επικοινωνίας μεταξύ μας.

Μπροστά λοιπόν στο καινούριο προσκλητήριο που απευθύνει και φέτος ο Σύνδεσμος σε όλους τους χωριανούς, εν όψει και των εκλογών για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. ας μην παραλείψουμε να δώσουμε το παρόν, με πνεύμα ενότητας, ομοψυχίας και συνεργασίας. Γιατί εμείς είμαστε ο Σύνδεσμος, από μας περιμένει το χωριό.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ (19.1.1986)

Σας περιμένουμε στο Ξενοδοχείο
«ΚΙΝΓΚ - ΜΙΝΩΣ», οδός Πειραιώς
1 (Ομόνοια), ώρα 10 πρωινή.

Η παρουσία όλων θεωρείται απαραίτητη!

ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΙΑΝΑ ΝΕΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΤΙΜΟΥΝ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

— Ο ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ. ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ, πτυχιούχος Π.Ο.Ε. Νομικής Σχολής Αθηνών, πηγαίνοντας στο εξωτερικό, απέκτησε δίπλωμα Οικονομικών του Πανεπιστημίου Λωζάνης, Μάστερ Διεθνούς Οικονομίας του Πανεπιστημίου Γενεύης, Μάστερ Οικονομετρίας Πανεπιστημίου Πενσυλβανίας (Φιλαδέλφειας), από το οποίο έλαβε και διδακτορικό δίπλωμα οικονομολόγου (P.D.).

Εργάστηκε για λίγο χρονικό διάστημα ως καθηγητής Πανεπιστημίου Φιλαδέλφειας και Διευθυντής της W.E.F.A.

Επί τριετία υπηρέτησε στον Ο.Η.Ε., σε υπηρεσία U.N.C.T.A.D.

Ήδη υπηρετεί ως οικονομολόγος στην Διεθνή Τράπεζα Ουάσιγκτον D. C. Αμερική.

Η πρόοδός του μας γεμίζει περηφάνεια και του ευχόμαστε την πραγματοποίηση κάθε προσδοκίας του.

— Ο ΘΑΝΑΣΗΣ Γ. ΚΟΛΛΥΡΗΣ, γύρισε από την Αμερική, μετά από επιτυχείς σπουδές στο Πανεπιστήμιο TRI-STATE UNIVERSITY, παίρνοντας Δίπλωμα Φυσικών Επιστημών. Ήδη υπηρετεί τη θητεία του στο στρατό.

Του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

ΕΥΜΕΝΗ ΣΧΟΛΙΑ

Η εφημερίδα «ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ», φ. 6, Νοέμβρης '85 (Δ)ντής Δ. Ζαγανιάρης), γράφει τα εξής για το ΔΕΛΤΙΟ μας:

«Κυκλοφόρησε το 506 τριμηνιαίο τεύχος του Δελτίου «Η Κουκουβίστα», που εκδίδεται από τον Σύνδεσμο Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας «Η Αγία Τριάδα». Πρόκειται για καλοτυπωμένη και πλούσια σε ύλη έκδοση. Στις σελίδες της «Κουκουβίστας» χωράει όλη η ζωή των Καλοσκοπιτών, κοινωνική και πολιτιστική. Υπάρχουν σελίδες ιστορίας, μυθολογίας, παιδαγωγική στήλη και πολλά άλλα ενδιαφέροντα θέματα.

Ο Σύνδεσμος θερμά ευχαριστεί.

ΘΛΙΒΕΡΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ

Φέτος το καλοκαίρι παρατηρήθηκε στο χωριό, ότι ορισμένοι μόνιμοι κάτοικοι έκοβαν τις ακακίες κατά μήκος των δρόμων προς κεφαλόδρυσο και Πασαλείκα, καθώς και στο χώρο του μνημείου «ΠΑΠΑΝΤΡΙΑ», για τις κασίδες τους.

Μπορεί, οι κύριοι αυτοί, να μη ενδιαφέρονται για το πράσινο και την ομορφιά του χωριού, ή ακόμη να τους αρέσει να καταστρέφουν. Ο Σύνδεσμος, όμως που μοχθεί και ξοδεύει για δενδροφυτεύσεις και ποτίσματα,

έχει κάθε λόγο να υψώσει φωνή διαμαρτυρίας.

Ο Πρόεδρος του χωριού και ο Αγροφύλακας ως φροντίσουν για το θέμα.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Όπως είναι γνωστό, με πρωτοβουλία του Προέδρου του Συλλόγου Καλοσκοπιτών της Λαμίας «ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ», Γιάννη Γ. Χαμηλού, χορηγήθηκε πίστωση σπ' τη Νομαρχία Φωκίδας και περατώθηκε το Μνημείο των Αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης στην Αγία Τριάδα, που έπεσαν στις 4.1.1944.

Επίσης, με πρωτοβουλία του ίδιου Συλλόγου, χορηγήθηκε δαπάνη και κατασκευάστηκε ευρύχωρο στέγαστρο στο χώρο της Αγίας Τριάδας, που γίνεται το πανηγύρι με τόση κοσμοσυρροή, για τις ανάγκες των προσκυνητών, σε περίπτωση βροχής.

Θερμά συγχαρητήρια στο Σύλλογο «ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ» για τη δραστηριότητά του.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ — ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ (ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ)

Χρόνια πολλά αγαπητοί, φίλοι Καλοσκοπίτες,
Ρόδινα πάντα νάρχονται, ευτυχισμένα χρόνια.
Ολοι διασκεδάσετε, με κέφι, ξεφαντώστε,
Νοσταλγικά ας τρέξουμε ψηλά στην Κουκουβίστα,
Ιησού Χριστού τη γέννηση, για να γιορτάσουμε' όλοι.
Αγίες ημέρες έρχονται, λαμπρές ευλογημένες!

Πρωτομηνιά, Πρωτοχρονιά, πρώτη γιορτή του χρόνου,
Ολόγυρα στην παραστιά ψητά, γλυκά γευτείτε.
Λάμπει η χαρά στο πρόσωπο και στην καρδιά η ελπίδα,
Λεφτά πάντα να έχετε σας εύχομαι κι υγεία.
Αγιος Βασίλης έρχεται μ' ελπίδες φορτωμένος!

Καλοσκοπίτες, φίλοι μου, το νέο μας το χρόνο
Ας τον καλωσορίσουμε στην Ρούμελη τη στράτα,
Λιτός νάναι στα λόγια του και πλούσιος στα δώρα,
Ημέρες άγιες έρχονται, χαρούμενες, χρονιάρες!

Χρόνια πέφτουν στη Ρούμελη, εκεί ψηλά στην Γκιώνα.
Ρούμελη, μάνα μας γλυκειά, δέξου μας με αγάπη,
Ομορφα να περάσουμε σ' άγια τα χώματά σου!
Νοστιμα, ωραία φαγητά και χοιρινούς μεζέδες
Ισως θα δρούμε πιο πολλά και ζεστασιά κοντά σου.
Αγιος Βασίλης έρχεται, με δώρα φορτωμένος!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Έφτασε ο χειμώνας
ήρθε η παγωνιά
στα βουνά μας πέρα
πλάκωσε χιονιά.

Φύγαν τα κοπάδια
για τα χειμαδιά,
τρέμουν τα δεντράκια
με γυμνά κλαδιά.

Β. ΧΑΡΩΝΙΤΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Π ρ ο ς : Τους απανταχού Καλοσκοπίτες και φίλους του χωριού, κατοίκους πόλεων της Ελλάδας, Αμερικής, Αυστραλίας κλπ.

Αγαπητοί μου συγχωριανοί και φίλοι,

Όλοι ίσως ξέρετε, ότι οι απαίσιτοι Γερμανοί του Χίτλερ κάψανε το χωριό μας, μαζί δε και την εκκλησία μας «ΑΓΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟ». Επηκολούθησαν, μετά το κάψιμο και άλλες γενικά συμφορές και φτάσαμε στο 1951. Μαζευτήκανε και πάλι στο χωριό αρκετοί συγχωριανοί μας, αλλά χωρίς σπίτια, χωρίς εκκλησία και χωρίς παπά.

Ήτανε Χριστούγεννα και κοντά στις τόσες άλλες σκέψεις και σκοτούρες, σκέφτηκα, εκείνοι που επέστρεψαν στο χωριό, πώς θα νιώθανε ότι ήταν Χριστούγεννα και γιόρταζαν τη γέννηση του Θεανθρώπου χωρίς εκκλησία και παπά; Αμέσως πήρα στο τηλέφωνο τον Χαράλαμπο Τ. Κόλια και τον αείμνηστο Δημήτριο Κόλια, Δ)ντή τότε της Αστυνομίας και τους παρακάλεσα να κάνουμε μια Επιτροπή, για να μαζέψουμε χρήματα και να οικοδομήσουμε την εκκλησία. Δεδομένου ότι, ο Γενικός Επιθεωρητής Α΄ Περιφέρειας (Αθηνών) Στοιχ. Εκπαιδύσεως, με διαταγή του προς όλα τα σχολεία της περιφέρειας του να οργανώσουν θεατρικές παραστάσεις του Ευαγγελισμού, με εισιτήριο, πέτυχε να εισπράξει 120.000 δρχ., που διέθεσε σε τρία χωριά της περιφέρειας του, από τα οποία ένα ήταν η Καλοσκοπή. Τα χρήματα κατατέθηκαν στην Αρχιεπισκοπή Αθηνών, που θα έδινε από 40.000 δρχ. σε κάθε χωριό.

Τις 40.000 δρχ. είχαμε ως βάση και ξεκίνησε η -ριανδρία Ηλ. Ε. Καστανιώτης, Χαρ. Τ. Κόλιας, Δημ. Ε. Κόλλιας, μαζί τώρα και ο μακαρίτης δάσκαλος Νικ. Ι. Χασιακός και απευθυνθήκαμε σε όλους τους συγχωριανούς μας (στην Ελλάδα και την Αμερική) και πετύχαμε να συγκεντρώσουμε περίπου 200.000 δραχμές.

Για καλή τύχη βρέθηκε στο χωριό δάσκαλος ο Γιώργος Α. Χασιακός, ο οποίος, ως εκπρόσωπος της Επιτροπής μας, χειρίστηκε κατά άμεμπτο τρόπο τα χρήματα, που του στέλναμε και πετύχαμε να οικοδομηθεί μια ωραία εκκλησία, που στη συνέχεια διακόσμησαν διάφοροι ευεργέτες συγχωριανοί μας, με δωρεές.

Όμως, ο χρόνος δεν αφήνει τίποτα άφθαρτο. Στα 31 χρόνια λειτουργίας του ναού δημιουργήθηκαν προβλήματα στη στέγη, με αποτέλεσμα να δυσκολεύεται ο εκκλησιασμός των κατοίκων, όταν βρέχει, και να προκαλούνται σοβαρές βλάβες στο κτίριο. Τούτο δημιουργεί την επιτακτική ανάγκη ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΤΕΙ ΤΟ ΤΑΧΥΤΕΡΟ Η ΣΤΕΓΗ. Αλλά οι εκκλησίες δεν γίνονται και δεν διατηρούνται, παρά μόνο με τη βοήθεια και τη συνεισφορά των χριστιανών.

Καλούμαστε, λοιπόν, και πάλι όλοι να προσφέρουμε το κατά δύναμη, μέσω του Συνδέσμου μας «Αγία Τριάς», ώστε να τακτοποιηθεί το συντομότερο η στέγη της εκκλησίας. Ο Σύνδεσμός μας στην Αθήνα, που έχει αποδείξει το ενδιαφέρον του για τα θέματα του χωριού, είναι άξιος εμπιστοσύνης. Γι' αυτό, χωρίς μιζέριες και κλαυθυρισμούς, ας δώσει ό,τι μπορεί ο καθένας, για ν' αποκατασταθεί στη φυσική της μορφή η

εκκλησία και να αισθάνεται ο καθένας, ότι έχει προσφέρει για τον άγιο και ιερό αυτό σκοπό.

Αθήνα, Δεκέμβρης 1985

Με πολλή εκτίμηση και αγάπη,
Ο συγχωριανός σας Ιατρός
ΗΛΙΑΣ ΕΥΘ. ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ

Σ.Σ.: Ο Σύνδεσμός μας ευχαριστεί θερμά τον γιατρό κ. Κατσανιώτη για την ηθική του συμπαράσταση στα προβλήματα του χωριού. Ανάγκη να επισκευαστεί η στέγη της εκκλησίας, πριν καταρρεύσει ολόκληρο το οικοδόμημα, που οι τοίχοι του διαποτίζονται από νερά κάθε φορά που βρέχει, όπως μας διαβεβαίωσαν ο ιερέας του χωριού Παναγ. Χασιακός, με την από 18. 12 85 προς το Σύνδεσμο επιστολή του, ως και η Κα Βούλα Ζ. Ραπτοπούλου, που συζήτησαν μαζί το θέμα.

Κάνουμε έκκληση στα χριστιανικά και ανθρώπινα αισθήματά σας, για να περισωθεί ο ναός του Θεού, όπου οι χωριανοί μας στεγάζουν την πίστη τους. Θ' ανοιχτεί στον Σύνδεσμό μας «ειδικός λογαριασμός» για την εκκλησία και θα συγκροτηθεί Ειδική Επιτροπή Εράνου γι' αυτό το σκοπό.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Ο Σύνδεσμος κυκλοφόρησε το Ημερολόγιο του 1986 και παρακαλεί όλους να σπεύσουν, για να το προμηθευτούν απ' το Γραφείο μας.

Για λόγους «λιτότητας» το πλαισιώνει μόνο ένας μεγάλος πίνακας, έγχρωμος, του «Κουκουβιστιανού» ζωγράφου Λάμπρου Άχλας (Αχλαδά), που τον παραχώρησε στο Σύνδεσμο και πήρε αντίγραφό του, σε σλάιτς, για την εκτύπωση του Ημερολογίου. Ο πίνακας παρουσιάζει, σε ωραία σύνθεση, την Καλοσκοπή με την περιοχή της.

Ευχαριστούμε θερμά τον συμπατριώτη μας ζωγράφο για την προσφορά του.

ΣΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ

Δεν είχες συ τ' αλαφροΐσκιωτο
της μάνας μας το βλέμμα,
που η αντηλιά του χείδευε
την παιδική ψυχή μας.

Κρυμμένη η αγάπη σου, αφανέρωτη
κι οι λιγοστές κουβέντες σου,
που ξεφλουδίζω τώρα,
πόσο καρπό είχαν μέσα!

Μόνο σαν έφυγα απ' το σπίτι,
που τόθελε η πατρίδα,
το χάδι σου ένωσα στην πλάτη
και στην ατσάλινη, την κοφτερή,
την ξάστερη ματιά σου,
συννέφιασε ένα δάκρυ.

Ο ίσκιος σου θαχύς,
Λεβέντη γεροπλάτανε,
μα πόση σιγουριά
εγιώθαμε από κάτω,
πόσο μας στήλωνε η θωριά σου!

ΚΩΣΤΑΣ ΠΗΓΑΔΙΩΤΗΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Αφηγείται ο ΠΑΝ. ΠΕΡ. ΔΑΝΙΗΛ

Γ'

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μπαλού Κεσσέρ - Πάνορμος -Προύσσα

Η γενική εντύπωση των στρατιωτών από την αδιαφορία των αξιωματικών στο θέμα της διατροφής και η σκληρή συμπεριφορά άλλων αξιωματικών, όπως ήταν το μαστίγωμα εκείνων που πυροβόλησαν άσκοπιο κλπ., είχαν κάμψει κάπως το ηθικό των στρατιωτών και γι' αυτό, με κάποια κρυφή αγωνία, περίμεναν κάποια αλλαγή στην κατάσταση αυτή.

Η εθνική περηφάνεια, που αισθανόμαστε όταν φτάσαμε στη Σμύρνη, είχε αρχίσει να υποχωρεί και γινόταν λόγος πλέον για το πότε θα γυρίσουμε στις ιδιαίτερες πατρίδες μας. Οι σκέψεις αυτές καλλιεργήθηκαν δέβαια και στην προεκλογική περίοδο του Νοεμβρίου από τους αντιπάλους του ως τότε κυβερνήτη της χώρας. Τις εκλογές αυτές και την αλλαγή της κυβέρνησης δέχτηκε ο στρατός μ' ενθουσιασμό, καθώς θυμάμαι. Όλοι οι αξιωματικοί εκδηλώσανε τα πολιτικά τους φρονήματα, υποστηρίζοντας την παράταξη που κέρδισε τις εκλογές (τη βασιλική).

Στην κατάσταση αυτή δρισκόμασταν ως το τέλος Δεκεμβρίου ή αρχές Ιανουαρίου 1921, που ήρθε η διαταγή αναχώρησής μας για το Μπαλού Κεσσέρ. Χωρίς να περιμένουμε την αντικατάστασή μας από άλλο στρατιωτικό τμήμα και παρά τις διαμαρτυρίες των Ελλήνων του Σιντιργύ, που τους αφήναμε στα χέρια και τη μανία των ανταρτών του Μπεχλιβάνη, ξεκινήσαμε. Κατά την αναχώρησή μας προέπεμψαν οι Έλληνες κάτοικοι, όλοι έφιπποι, ως τη γέφυρα του ποταμού, σε απόσταση τριών περίπου χλμ. Εκεί σταματήσαμε και μίλησε σ' αυτούς ο Δ)τής του τάγματος τότε λοχαγός Παπαχρήστου. Με ενθουσιασμό προσπάθησε να τους ενθαρρύνει και τους υποσχέθηκε, ότι σύντομα θα έφτανε εκεί άλλο στρατιωτικό τμήμα. Στην ομιλία του Δ)τή απάντησε μ' εθνική έξαρση Έλληνας που φορούσε φέσι και στη συνέχεια αποχωρήσαμε πολύ συγκινημένοι.

Αργότερα πληροφορηθήκαμε, ότι δεν εγκαταστάθηκε νέα στρατιωτική δύναμη στο Σιντιργύ και ότι μερικοί Έλληνες πλήρωσαν με τη ζωή τους την επικοινωνία τους με τον ελληνικό στρατό, όπως και η δασκάλα που την είχε ερωτευθεί ο επιλοχίας.

Στο Μπαλού Κεσσέρ φτάσαμε από ανώμαλο έδαφος, μετά από τετραήμερη πορεία κι ενωθήκαμε με ολόκληρο το Σύνταγμα, αν όχι και τη Μεραρχία. Κατά το χρόνο της εκεί παραμονής μας, οι γεμάτοι από τρόφιμα σάκοι του λόχου άδειασαν με μυστηριώδη τρόπο. Όμως το σκάνδαλο αποκαλύφθηκε σ' όλη τη μεγαλοπρεπή κατοικήσιμά του. Αποκαλύφθηκε στη συνείδησή μου κι έμεινε εκεί κλεισμένο, όπως έμεινε μυστικό και το δράμα της ψυχής μου, που δοκίμαζε την

αντοχή της υπομονής μου στην πίκρα, όταν ήμουν Γραφείας του λόχου στο Σιντιργύ. Τότε δικαιολόγησα και τη συμπεριφορά αυτών που έκλεψαν τα τρόφιμα, απέναντί μου και την αντιπάθεια προς αυτούς των άλλων στρατιωτών και βαθμοφόρων του λόχου.

Από το Μπαλού Κεσσέρ μεταφερθήκαμε σιδηροδρομικώς στην παραθαλάσσια πόλη Πάνορμος, που είχε τον περισσότερο πληθυσμό της ελληνικό. Οι μικροί μαθητές μιλούσαν θαυμάσια την ελληνική γλώσσα και πολλοί απ' αυτούς γνώριζαν και γαλλικά, ώστε μείναμε κατάπληκτοι. Η ολιγοήμερη παραμονή μας στο Μπαλού Κεσσέρ δεν μας έδωσε την ευκαιρία να χαρούμε την ύπαρξη των εκεί ελληνικών οικογενειών.

Από εκεί η πορεία μας συνεχίστηκε με βραδύτητα, σε πεδινό κι εύφορο έδαφος, διαβαίνοντας χωριά και κωμοπόλεις, με καθαρό ελληνικό πληθυσμό, ως τα περίχωρα της Προύσσας.

Επιχείρηση Μαρτίου

Τις παραμονές των επιχειρήσεων του Μαρτίου κατά του Εσκή Σεχίρ βρεθήκαμε στις προφυλακές του Τύμπρος, όπου μας επισκέφτηκε ο στρατηγός Τρικούπης, ως Δ)τής της Μεραρχίας. Τον Τρικούπη σέβονταν οι στρατιώτες, αλλά και περηφανεύονταν γι' αυτόν, γιατί οι περισσότεροι απ' αυτούς κατάγονταν από την ιδιαίτερη πατρίδα του, την Αιτωλοακαρνανία. Και οι περισσότεροι αξιωματικοί αυτής της Μεραρχίας ήταν Αιτωλοακαρνανέες.

Την επομένη της επίσκεψης του στρατηγού στο στρατόπεδο, μας διάβασαν τη διαταγή της Στρατιάς για την έναρξη των επιχειρήσεων. Από τη διαταγή θυμούνται ακόμη τις φράσεις: «το έργο μας δεν ετελείωσε» και «θα δώσωμεν το τελευταίον κτύπημα εις τον εχθρόν», πράγμα που πίστευε απόλυτα ο στρατός. Μ' αυτή την πεποίθηση, όλοι οι στρατιώτες ελπίζανε πως, μετά το «τελευταίο κτύπημα», η κυβέρνηση θα επέτρεπε να γυρίσουν στα σπίτια τους.

Μ' αυτές τις συνθήκες έγινε η εξόρμησή μας από την αμυντική γραμμή του Τύμπρος το πρωί της 1ης Μαρτίου. Μέσα από δασώδη περιοχή και μετά από πορεία μιας εβδομάδας, η Μεραρχία μας έφτασε στην πόλη Μπιλετζίκ. Ο λόχος μας διανυχτέρευσε σε μία χριστιανική εκκλησία, με θαυμάσια διακόσμηση κι αισθανθήκαμε μεγάλη χαρά που υπήρχαν κι εκεί Έλληνες. Την επομένη η Μεραρχία μας ακολούθησε τον αμαξωτό δρόμο, που οδηγεί από την Προύσσα στο Εσκή Σεχίρ και οι εμπροσθοφυλακές χτυπήθηκαν μ' ένα τμήμα του Κεμαλικού στρατού, γύρω από τη γέφυρα του ποταμού, που περνάει κάτω από την πόλη Μπιλετζίκ και χύνεται στο Σαγγάριο, στα ΒΑ της πόλης. Με τη συμπλοκή εκείνη πρόλαβαν την καταστροφή της γέφυρας και πέρασε ανενόχλητη όλη η δύναμη της Μεραρχίας, ακολουθώντας και από κει το δημόσιο δρόμο προς το Αβγκίν.

(Μεταγλώττιση - επιμέλεια Γ.Α.Χ.)

(Συνεχίζεται)

Πνευματική Καλοσκοπή

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ

ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Παρουσίαση: Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Γ. Χασιακός, τακτικός συνεργάτης του ΔΕΛΤΙΟΥ «Η Κουκουβίστα», συμπληρώνει 40 χρόνια προσφοράς του στα Γράμματα. Απ' το Γυμνάσιο ακόμα είχε πνευματικές ανησυχίες κι έφεση για πνευματική καλλιέργεια. Δεν έχανε ευκαιρία να ετοιμάζει κάποια σύντομη ομιλία - διάλεξη γύρω από κάποιο θέμα που τον προβλημάτιζε, σχετικό με τα μαθήματα και την παρουσίαζε στην τάξη του ενώπιον των συμμαθητών του και του καθηγητή, κερδίζοντας την εκτίμησή τους.

Μετά την κατοχή (1945-46) πραγματοποίησε διαλέξεις στην Παιδαγωγική Ακαδημία Λαμίας, όπου φοιτούσε, με παιδαγωγικό φιλοσοφικό ή λογοτεχνικό περιεχόμενο: «Η μέθοδος διδασκαλίας Ντεκρολύ», «Το φιλοσοφικό έργο του Σοπενχάουερ», «Ο Ερωτόκριτος» του Βιτζέντζου Κορνάρου κλπ.

Τελειώνοντας την Ακαδημία το 1946, άσκησε τα καθήκοντα του προσωρινού δασκάλου στην Καλοσκοπή για μικρό διάστημα (καλοκαίρι 1946 στο θερινό σχολείο).

Η πνευματική του δραστηριότητα ανακόπηκε κάπως στο στρατό για 3 χρόνια, αλλά είδε κι έμαθε πολλά εκεί, γιατί ζούσε ανάμεσα σ' ανθρώπους με πολλά πνευματικά και ψυχικά χαρίσματα, που έμελλε να ξελιχτούν στη μετέπειτα ζωή τους σε μεγάλα πνευματικά αναστήματα των Γραμμάτων και των Τεχνών, της επιστήμης και της πολιτικής (καθηγητές Πανεπιστημίων, κορυφαίους του Θεάτρου και της Μουσικής, γιατρούς, δικηγόρους, εκπαιδευτικούς, πολιτικές προσωπικότητες κ.ά.).

Το 1950 απολύθηκε απ' το στρατό και διορίστηκε δάσκαλος στην περιφέρεια Φωκίδας. Υπηρέτησε προσωρινά για ένα χρόνο στο Μαυρολιθάρι, για να πάρει μετά οριστική τοποθέτηση στην Καλοσκοπή.

Παράλληλα με τα διδακτικά του καθήκοντα που σκούσε, δεν έπαυε ν' ασχολείται εντατικά και με το πνευματικό του έργο. Με κάθε ευκαιρία έκανε ομιλίες προς τους χωριανούς γύρω απ' τα προβλήματά τους (γεωργία, κτηνοτροφία, άρδευση) και τα προβλήματα των παιδιών τους (μόρφωση και αγωγή). Γράφει άρθρα και μελέτες, που δημοσιεύονται σε περιοδικά πανελληνίας κυκλοφορίας και στον επαρχιακό Τύπο (εφημ. της Ρούμελης). Το πρώτο άρθρο που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Νέο Σχολείο», ήταν με τίτλο: «Το ξεκίνημα του νεοδιοριζόμενου». Άρθρο που προβλημάτιζε, γιατί ο Γ.Χ. ξεκίνησε με πολλές δυσκολίες τη σταδιοδρομία του στο καμένο χωριό Μαυρολιθάρι, κάνοντας μάθημα σε μια ετοιμόροπη εκκλησία και αντιμετωπίζοντας πλείστα όσα προβλήματα.

Στην Καλοσκοπή έμεινε πέντε χρόνια ο Γ.Χ. και ο προϊστάμενός του Επιθεωρητής Δημοτικών Σχολείων Φωκίδας τον επαινέσε μ' εγκύκλιό του προς τα σχολεία, για την πνευματική προσφορά του, αναφέροντας σ' αυτήν τους τίτλους των ομιλιών του, σαν παράδειγμα για μίμηση.

Για την όλη δραστηριότητά του έλαβε ακόμη ευαρέσκειες κι επαίνους από το Νομάρχη και το Δεσπότη Φωκίδας.

Το 1959 μετατέθηκε στην Κίρρα Φωκίδας και το 1958 στην Άμφισσα, πρωτεύουσα του Νομού. Βρέθηκε σε καλύτερο πνευματικό περιβάλλον κι ήταν επόμενο να καλλιεργήσει περισσότερο τα Γράμματα. Η προσφορά του ήταν δημοσιεύματα στον Τύπο, διαλέξεις σ' εκλεκτό ακροατήριο του αμφισσαϊκού κοινού και εισηγήσεις σχολικών θεμάτων σε Παιδαγωγικά Συνέδρια των δασκάλων της Φωκίδας κ.ά. Το 1961 κυκλοφόρησε το πρώτο βιβλίο του «Ταξιδεύοντας στην Παρνασσίδα», σελ. 128. Βιβλίο με ταξιδιωτικό και ιστορικό περιεχόμενο. Ξεναγεί τον αναγνώστη από τόπο σε τόπο, με κάθε λεπτομέρεια. Τον παίρνει απ' τη νότια Παρνασσίδα (Ιτέα και Δελφούς) και τον οδηγεί βορειότερα, στο Χάνι της Γραβιάς, για να τον ανεβάσει στην Πυρά του Ηρακλέους (στα ερείπια αρχαίου ναού), καθώς και στην Άνω Μουσούνισσα, πατρίδα του ήρωα της Αλαμάνας Διάκου.

Ο κριτικός Ν. Καραντηνός γράφει για το βιβλίο αυτό: «Ο κ. Γ. Χασιακός μας χαρίζει με το βιβλίο αυτό έναν κατατοπιστικό οδηγό, με ένα σωρό πληροφορίες, για την περιοχή της Παρνασσίδας. Βιβλίο χρήσιμο για μικρούς και για μεγάλους γενικά, για όλους εκείνους που θέλουν ν' αποκτήσουν μια βαθύτερη γνώση για τον ελληνικό τόπο. Ο συγγραφέας δεν κάνει μια νεκρή περιγραφή. Δε δίνει πληροφορίες, που πήρε από κάπου αόριστα κι όχι εξακριβωμένα. Το βιβλίο του μεθοδικά γραμμένο, χωρίς περιττές πληροφορίες, σταματά στα βασικά στοιχεία, που ενδιαφέρουν τα χωριά, γενικότερα την περιοχή και τα οποία θέλει να έχει ο επισκέπτης...». (Εφημ. «Αθηναϊκή», 24.4.61).

Το κοινό, κυρίως στη Φωκίδα, δέχτηκε μ' ενθουσιασμό το βιβλίο.

Το 1965 παίρνει μετάθεση για ένα χρόνο στο Λαύριο ως Διευθυντής Σχολείου και δημοσιεύει λαογραφικά κείμενά του στο περιοδικό «Δρυόπη», έκδοση ενός πολιτιστικού ομίλου της πόλης.

Το 1966 παίρνει μετάθεση για τον Πειραιά (Νίκαια) κι ετοιμάζει το δεύτερο βιβλίο του «Ιστορικά και Λαογραφικά της Κουκουβίστας», σελ. 160, που βραβεύτηκε με έπαινο απ' την Ακαδημία Αθηνών και η κριτική το παρουσίασε, στον καθημερινό Τύπο και σε περιοδικά, με τα καλύτερα σχόλια.

Ο κριτικός Ι. Μ. Χατζηφώτης θα γράψει στο «Έθνος», 3.7.68: «Μιά εμπειριστατωμένη εργασία για την ιστορία και τη λαογραφία του χωριού του μας παρουσιάζει ο εκπαιδευτικός κ. Γ. Χ. Στο έργο του υπάρχει η αγάπη του για τη γενέθλια γη και τα άγνωστα στοιχεία που προσκομίζει, κάνουν το βιβλίο αξιανόγνωστο. Θα ευχόμαστε να βλέπαμε συχνότερα παρόμοιες προσπάθειες, όπως αυτή του Γ.Χ.».

Σ' εκπομπή του Ραδιοφωνικού Σταθμού των Ενόπλων Δυνάμεων Ελλάδος (19.7.68) θα μας πει ο λογοτέχνης Δ. Λαζογιώργος: «... Αναφερόμενος με σχετική συντομία, ο κ. Χασ., στην ιστορία του χωριού του, από το 1821 κι εδώ, παρέχει όλα τα στοιχεία για τη μέχρι σήμερα πολιτιστική πρόοδο, για να καταλήξει στο λαογραφικό τομέα, τον κυριότερο του βίου του, όπου και ασχολείται λεπτομερώς, με όλες τις εκδηλώσεις της ζωής των κατοίκων του χωριού του...».

Ο λογοτέχνης Χάρης Σακελλαρίου θα γράψει στο περιοδικό «Νεοελληνικός Λόγος», τ. 13, 1968: «Η θεωρητική και ιστορική, παράλληλα, κατάρτιση του επιτρέπει να τοποθετεί τις διάφορες πνευματικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις της ιδιαίτερης πατρίδας του και να τους δίνει τη θέση που τους ταιριάζει μέσα σε όλο το πνευματικό οικοδόμημα του νεοελληνικού πολιτισμού».

Σε άλλη ραδιοφωνική εκπομπή του Υπουργείου Παιδείας (25.2.70) ο λογοτέχνης Σπ. Κοκκίνης θα μας πει για το ίδιο βιβλίο: «... Με γνώση, αλλά και με αγάπη έγραψε μια ωραία μονογραφία για την ιδιαίτερη πατρίδα του. Η μελέτη αυτή του κ. Χασιακού διασώζει πληροφορίες για την ιστορία, τη λαογραφία, την κοινωνική και πνευματική ζωή της Κουκουβίστας - Φωκίδας, μαζί μ' ένα πλούσιο φωτογραφικό υλικό...».

Ο κριτικός Αλ. Βασιλείου θα γράψει στην εφημ. «Αθηναϊκός Τύπος», 25.5.70: «Στο βιβλίο αυτό ο συγγραφέας μετουσιώνει όλη του την αγάπη στους ανθρώπους του χωριού του, την πατρίδα του, την ιστορία, τους θρύλους, τα ανέκδοτα, τις δεισιδαιμονίες, τη μαγκανία, τη χαρά και τη λύπη, τη φιλοξενία, τον αγώνα για την επιβίωση, αλλά και τη μοίρα των ανθρώπων, ιδίως αυτών που ζουν μακριά απ' τους άλλους και είναι έρμαιοι της φύσης και της τύχης των».

Ο δε κριτικός Άγγ. Φουριώτης θα γράψει στην εφημ. «Απογευματινή», 9.6.71: «... Πολλά μαθαίνει ο αναγνώστης αυτού του βιβλίου από κείνα που συνιστούν, μέσα στο χώρο και στο χρόνο, την Καλοσκοπή (Κουκουβίστα) της Φωκίδας, παρουσίασή της μέσα στο 1821 και μετά από αυτό (ιστορία), το ιδιαίτερο των εκδηλώσεων των κατοίκων της (λαογραφία). Μπορούμε, επομένως, να ειπούμε ότι κρατούμε στα χέρια μας ένα πολύτιμο οδηγό, που μας ενημερώνει για ένα μέρος ιστορικής ζωής, ό,τι χαρακτηρίζει σε τελική ανάλυση, και τόπο και χρόνο...».

Ο Γιάννης Γαϊτάνης θα γράψει στην εφημερίδα του «Τα Νέα της Ρούμελης», Νοέμβρη 1971: «... Η έκδοση αυτή τιμά και στολίζει τη Ρουμελιώτικη Γραμματεία. Έρευνα μεστή, αληθινή, γραμμένη με πάθος και πολλή όρεξη για την παράδοση και τη λαογραφία μας...».

Ο λογοτέχνης - κριτικός Μιχ. Σταφυλάς θα γράψει στην εφημερίδα «Ημερήσιος Κήρυξ» της Λάρισας, 21.11.71: «... Δίνει γενικά λαογραφικά στοιχεία, με πλούσιο φωτογραφικό υλικό, περιγραφές, τοπωνύμια, ασχολίες, δημοτικά τραγούδια, γιορτές, έθιμα, ακόμα και τους ιδιωτισμούς του χωριού...».

Άλλα δημοσιεύματα και δεκάδες επιστολές για το βιβλίο αυτό δείχνουν πόσο μεγάλη εντύπωση προκάλεσε στο κοινό και με πόση αγάπη το δέχτηκε.

Ο Γ.Χ., παράλληλα με τα διδακτικά του καθήκοντα, δεν σταματά ούτε στιγμή να ετοιμάζει χειρόγραφα για νέα πνευματική προσφορά. Η αρχή του είναι κάθε μέ-

ρα και από 1-2 σελίδες γράψιμο. Έτσι, πραγματοποιεί διαλέξεις στην πόλη που υπηρετεί και κατοικεί (τη Νίκαια), αλλά και νέα βιβλία ετοιμάζει.

Το 1971 κυκλοφορεί απ' τον εκδοτικό οίκο «Κένταυρος» το πατριδογνωστικό βιβλίο του «Μαθαίνω το γύρω κόσμο», σελ. 120. Μια έκδοση πολύ επιμελημένη, που γίνεται μ' ενθουσιασμό δεκτή στα σχολεία όλης της χώρας.

Το 1972 κυκλοφορούν τα «Γλωσσικά μνημεία της Ρούμελης», σελ. 160, βιβλίο βραβευμένο απ' τη Γαλλική Εταιρεία της Ακαδημίας Αθηνών. Πρόκειται για σημαντικό στο είδος του βιβλίο, που η κριτική το σχολιάζει ευνοϊκά.

Ο δημοσιογράφος και κριτικός Δημ. Σταμέλος, που προλογίζει το βιβλίο, θα μας πει: «... Οι εργασίες αυτές αποτελούν ουσιαστική συμβολή στην προσπάθεια να έχουμε μια συνολική εικόνα της ρουμελιώτικης γλώσσας και των τοπικών μνημείων του λαϊκού λόγου. Γιατί όλοι μας ξέρουμε πόσο διάφανη στην καθαρότητά της κι εντυπωσιακή στην ακριβολογία της, αλλά και πόσο γοητευτική είναι η γλώσσα αυτή, που αποκαλύπτει τη βαθύτερη εποπτεία που έχει ο απλός άνθρωπος στην ίδια τη ζωή. Το πλούσιο γλωσσάριο, τα τοπωνύμια, τα σχετικά με τη γλώσσα παραδείγματα και τα άλλα στοιχεία της εργασίας αυτής, είναι υλικό χρησιμότερο για την αμεσότερη και δημιουργική επικοινωνία μας, με το μεγαλείο της λαϊκής ψυχής».

Ο μεγάλος μας Δημ. Λουκόπουλος είχε ανοίξει το δύσκολο δρόμο για τη λαογραφική έρευνα της Ρούμελης... Στο δικό του δρόμο περπατούν οι νεώτεροι λαογράφοι μας και ανάμεσά τους κι ο συγγραφέας της εργασίας αυτής Γ.Χ., που μας δίνει συγκεντρωμένο το υλικό του μόχθου του...».

Ο συγγραφέας Χρ. Παπαζήσης, εκπαιδευτικός και Πρόεδρος της Δασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας, θα γράψει στο περ. «Σχολείο και Ζωή», Μάρτιος 1972: «... Δεν ξέρω αν είναι αρκετό το βραβείο της Γλωσσικής Εταιρείας, για να τιμήσει το καινούριο βιβλίο του Γ.Χ. Γιατί, πρέπει, το δίχως άλλο, να κουράστηκε πολύ ο συγγραφέας του, για να συγκεντρώσει το πλούσιο —και πολύτιμο— υλικό, που μας παρουσίασε. Όποιος διαβάσει το βιβλίο αυτό, το τόσο κατατοπιστικό, μπορεί να πει, ότι ένα κομμάτι της ζωής του το έζησε κι αυτός ο ίδιος στη Ρούμελη, κι ας μην πήγε ποτέ του εκεί. Τόσο παραστατικά και ζωντανά είναι τα πλούσια στοιχεία της συγγραφής του...».

Η κριτικός Ελένη Σιάτρα - Λαζανά θα γράψει στο περ. «Νέα Σκέψη», Ιούνιος 1972, για τα Γλωσσικά Μνημεία: «... Εμπνευσμένος από τη θερμή αγάπη του για τη Ρούμελη ο συγγραφέας, έχει εργαστεί με απόλυτη υπευθυνότητα και μας παρουσιάζει μέσα από το λόγο την ψυχή, την ουσία της αλήθειας αυτού του τόπου, του τόσο πλούσιου σε ιστορική και πνευματική παράδοση. Άριστος εκπαιδευτικός ο Γ.Χ., με υπομονή έσκυψε πάνω από τις πηγές της λαϊκής ευαισθησίας και του πολιτισμού, τον ένωσε βαθιά με τη δική του ευαισθησία και μας τον γνωρίζει. Το πόνημα τούτο είναι μια αξιόλογη συμβολή στην προσπάθεια για μια συνολική εικόνα του λαϊκού λόγου...».

Και ο λογοτέχνης Β. Λαμνάτος θα γράψει στο περ. «Απεραντιάκα», Ιούνιος '72: «... Ευτυχώς, που και σήμερα ακόμη υπάρχουν άνθρωποι πνευματικοί, που εν-

διαφέρονται για το σωστό και την περισυλλογή των γλωσσικών μας μνημείων. Ένας απ' αυτούς τους λίγους είναι κι ο Γ.Χ., εκλεκτός εκπαιδευτικός και συγγραφέας, που κάθισε και μόχθησε αρκετά, για να μας φέρει σε φως τα «Γλωσσικά Μνημεία της Ρούμελης», βιβλίο χρήσιμο για κάθε μελετητή του λαογραφικού μας στοιχείου...».

Ο Γ. Χασιακός ομιλητής στη Γεν. Συνέλευση του Συνδέσμου, στη σάλα του ξενοδοχείου «Κίγγκ Μίνως».

Ο δε μακαρίτης λογοτέχνης Τάκης Δόξας θα γράψει στο περιοδικό «Ελληνικά Θέματα», Δεκέμβριος 1972: «... Για την ανεύρεση όλων αυτών των στοιχείων, για τη συγκέντρωση, τον έλεγχο και το νοικοκύρεμά τους, πρέπει να προϋποθέσει κανείς ζήλο, αντοχή κι υπεύθυνη δουλειά — που τελικά σημαίνει Εθνική προσφορά. Δεν ξέρουμε μόνο κατά πόσον αμείφθηκε απ' το Κράτος αυτός ο άνθρωπος, που δούλεψε για ν' αποθησαυριστεί πολύτιμη παράδοση της ελληνικής λαϊκής ψυχής. Η Παράδοση πάντως του οφείλει πολλές χάριτες...».

Το 1975 ο Γ.Χ. κυκλοφορεί το βιβλίο του «Ρουμελιώτικοι Παλμοί», σελ. 160.

Ο λογοτέχνης και ποιητής Πάνος Παναγιωτούνης, που προλογίζει το βιβλίο, θα μας πει: «... Ο Γ.Χ., εκ-

παιδευτικός και λογοτέχνης, ανήκει σ' αυτή την πλειάδα των φωτισμένων ανθρώπων, που μοχθούν και προσφέρουν στον εθνικό πράγματι χώρο της ελληνικής λαογραφίας... Τι να πει κανείς σ' ένα μικρό προλογικό σημείωμα για την εργασία αυτή, όπου σε σταματούν, η πακτωλός των ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων που έχει συγκεντρώσει ο συγγραφέας, η σοφή αρχιτεκτονική του υλικού, το πλήθος των πληροφοριών για την ιστορική πορεία του λαού της Ρούμελης μέσα σ' τους αιώνες, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Μεγάλη εντύπωση μου έκανε η αναφορά και η τεκμηρίωση της λεπτομέρειας, ιστορικής και λαογραφικής, μέσα στους «Ρουμελιώτικους Παλμούς» του Γ.Χ. Πολλά έχουμε να μάθουμε όλοι οι αναγνώστες απ' αυτό το βιβλίο, που διαβάζεται με άνεση κι ενδιαφέρον, γιατί είναι γραμμένο με λογοτεχνική έφεση. Ακόμα σκέφτομαι πόσο οι νέοι μας, μαθητές και σπουδαστές, έχουν να ωφεληθούν σε γνώσεις, για τη σοφία και την πορεία του Λαού μας, μέσα στους ματωμένους ελληνικούς αιώνες...».

Ο λογοτέχνης Ζήσης Πρωτοπαπάς θα γράψει στην εφημ. «Τα Νέα της Ρούμελης», 1 Ιουνίου 1975: «Οι Ρουμελιώτικοι Παλμοί του Γ.Χ. είναι λαογραφικού και ταξιδιωτικού χαρακτήρα. Είναι μια όαση μέσα στην έρημο. Εικόνες απ' τη Ρούμελη, δοσμένες με γλαφυρό τρόπο...».

Και ο δικηγόρος - λογοτέχνης Δ. Χαλατσάς θα γράψει στην εφημ. «Καστελλιώτικα Νέα», Ιούλιος 1975: «... Καρπός μακράς θητείας του συγγραφέα στην ανίχνευση των καμίων της Ρούμελης, είναι το καινούριο βιβλίο «Ρ.Π.» του Γ.Χ. Είναι παλμοί και δονήσεις του, που ξέρει με τόση πολλή μαστοριά και τόση τέχνη να τους μεταδίδει και σε μας...».

Ο δε λογοτέχνης και κριτικός Κ. Τρίγκατζης θα γράψει στην εφημερίδα «Κοινωνική» του Πειραιά, 15. 10.75: «... Στο νέο του βιβλίο «Ρ.Π.», σε καλοδουλεμένη νεοελληνική γλώσσα, παρουσιάζει γοητευτική πυκνότητα ιστορικών και λαογραφικών γνώσεων, με παράθεση ζωντανών στοιχείων πολύτιμου τεκμηριωμένου υλικού, που δείχνουν το πλούσιο αποθεματικό του συγγραφέα και το συνεπή μελετητή».

Με αδιάκοπη προσπάθεια για πνευματική πασαγωγή ο Γ.Χ. κυκλοφορεί το 1976 έναν άλλο καλοτυπωμένο τόμο, την «Πνευματική Καλοσκοπή», σελ. 160, που τιμά και πάλι τη γενέτειρά του Καλοσκοπή και τους ανθρώπους της.

Ο λογοτέχνης και πρώην Γυμνασιάρχης Απ. Ζορμπάς (καθηγητής του Γ.Χ. στο Γυμνάσιο Λαμίας), που προλογίζει το βιβλίο, θα μας πει: «Ο Γ.Χ. με την επίμονη έρευνα, συγκέντρωση και μελέτη στοιχείων ιστορικών, λαογραφικών, γλωσσικών κ.ά. πολιτιστικών, που αναφέρονται στην περιοχή της ηρωοθεόφτρας μάνας μας Ρούμελης και ιδιαίτερα της πανέμορφης γενέτειράς του Καλοσκοπής, κέντρου αντίστασης το 1941 - 1944, προβάλλει αγωνιστές και ήρωες, τόσο της καθημερινής, γεμάτης δάσανα ζωής, όσο και των μαχών για τη λευτεριά του Έθνους. Προβάλλει ακόμα τρόπους ζωής κι έκφρασης εκείνων που ζουν στα χωριά μας, που τώρα ρημάζουν, κρατώντας, ωστόσο, τις ομορφιές των τοπίων τους και καρτερώντας τα καλοκαίρια τους νοσταλγούς των, κυνηγημένους απ' το άγχος και την κάψα των αστικών κέντρων...».

Ο κριτικός Άγγ. Φουριώτης θα γράψει στην εφημ.

«Ακρόπολις», 10.10.76: «... Υπάρχει μεθόδευση των στοιχείων μέσα στο διβλίο του Γ.Χ. Κυριότερα: Υπάρχει υγιής πρόθεση για τοποθέτηση του θέματος που χειρίζεται σε σωστές βάσεις. Γνωρίζει ότι κανείς δεν έχει το δικαίωμα να παίζει με την ιστορία, αλλά' ότι υποχρέωση του ιστορικού είναι να ρίχνει φως σ' ό,τι έχει συντελεστεί, χωρίς να το διάζει ή να το εκδιάζει, δηλαδή να το προσαρμόζει σε συμφέροντα κι επιδιώξεις...».

Ο δικηγόρος Ν. Αγγ. Μακρής θα γράψει στην εφημ. «Καστελλιώτικα Νέα», Φεβρουάριος 1978: «... Ο συγγραφέας κατάφερε να μεθοδεύσει σε ενότητες όλο αυτό το υλικό και να το δώσει, ανάγλυφο, όχι μόνο με τις λεπτομέρειες, αλλά και με τις συγκριτικές παραθέσεις και αναγωγές...».

Ο Ν. Βαλασαμόπουλος, Δ)ντής του περ. «Εκπαιδευτική Επικοινωνία», τεύχ. 6-7, 1976, θα γράψει: «... Στο έργο αυτό βρίσκουν τις ρίζες τους, τις γενιές τους με τα γενεαλογικά δέντρα τους, πρόσωπα έντιμα, που έδρασαν σε καιρούς ειρήνης και πολέμου, με αρετή και τόλμη, καθώς και προσωπικότητες που φωτοβολούν πλατύτερα, στον τομέα του πνεύματος, φέρνοντας στ' αστικά κέντρα αληθινό Απολλώνιο φως...».

Και ο λογοτέχνης Γιώργος Πουρνάρας θα γράψει στην εφημ. «Το Οινόχωρι», Ιαν. '77, τα εξής: «Εργασίες σαν κι αυτή ενώνουν, σε αρμονική σειρά, τους κρίκους από το χτες και το σήμερα κι αποτελούν μίαν ανεκτίμητη κληρονομιά για τις γενιές που θ' ακολουθήσουν...».

Το Μάρτη του 1978 ο Σύλλογος Αμφισσιωτών της Αθήνας «Τα Σάλωνα», σε συνεργασία με τη «Φοιτητική Ένωση Φωκίδας» καλούν το Γ.Χ. στην «Αμφισσα για μια διαλέξη. Αποδέχτηκε την πρόσκληση και στην αίθουσα του κινηματογράφου «Απόλλων» μίλησε μπροστά σε πυκνότατο ακροατήριο, με θέμα «Η λαογραφία ως επιστήμη», που είχε απόλυτη επιτυχία.

Ο Γ.Χ., αν και είναι πλέον καθιερωμένος λαογράφος, ασχολείται και με την ποίηση. Έχουν δημοσιευτεί αρκετά παραδοσιακά ποιήματά του και άλλα σε μοντέρνο στίχο, σε διάφορα έντυπα της χώρας. Δείγματα απ' την ποίησή του παραθέτουμε στη συνέχεια:

ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΑ

Ο εγωισμός μας οδηγεί
έξω απ' την πραγματικότητα.
Η απληστία μας σπρώχνει σ' αναζήτηση αγαθών
πέρα απ' τις ανάγκες μας.
Η σπατάλη μας ανεβάζει καθαλάρηδες
στ' αφηνιασμένο άτι της
κι ο ίλιγγος μας κόβει την αναπνοή
και γίνεται επικίνδυνος.
Αποχτάμε πλούτη κι αγοράζουμε το... θάνατο.
Βιαζόμαστε να περάσουμε στην αιωνιότητα.
Αυτό είναι το νόημα της ζωής;

ΑΣΦΥΞΙΑ

Πνιγόμαστε στα καυσάερα του άγχους,
που θγαίνουν απ' τα φουγάρα της ανάγκης.
Κι εκεί π' αγωνιζόμαστε τη ζωή για να κερδίσουμε,
ξαφνικά τη χάνουμε μέσ' απ' τα χέρια μας,
χωρίς προειδοποίηση καμιά.
Πόσο άδρεξα τελειώνει ο προορισμός μας!

Από το 1980 ο Γ.Χ. υπηρετεί στην πόλη του Ζωγράφου ως Διευθυντής Σχολείου και αναπτύσσει πλατιά πνευματική δράση, με διαλέξεις, δημοσιεύματα κλπ.

Κυκλοφορεί μια συλλογή ποιημάτων του «Γενέθλια Γη», σελ. 72, που αναφέρονται στη γενέτειρά του Καλοσκοπή, και τα χωρίζει σε ενότητες: Φυσιολατρικά, Αγροτικά, Λατρευτικά, Κοινωνικά, Εορταστικά, Πατριωτικά.

Ο λογοτέχνης και δικηγόρος Άρης Τσιτσιλίας, Δ)ντής της εφημ. «Η Φωνή των Κυθήρων», Ιαν. 1981, θα γράψει: «... Ο Γ.Χ. μας δίνει μια ακόμα γεύση αγάπης για την ιδιαίτερη πατρίδα του, ζωγραφίζοντάς την με τους στίχους του και, κατά προέκταση, για την πλατύτερη αγάπη του στους ανθρώπους της και ακόμη στ' άψυχά της...».

Ο «Περαστικός», ψευδώνυμο του Κ. Φλώρου, θα γράψει στην εφημ. «Εθνικός Αγών» της Λαμίας, 12.2.81: «... Πρόκειται για ποιήματα άριστης τεχνικής υποδομής, που υμνούν την πατρίδα, τη φύση, τα βουνά και τους κάμπους της και που μακαρίζουν τους αγνούς ανθρώπους, που μοχθούν εκεί για μια καλύτερη, μια πιο ανθρώπινη ζωή...».

Ο λογοτέχνης κι εκπαιδευτικός Αντ. Δελώνης θα γράψει στην εφημ. «Βήμα του Ζωγράφου», 18.1.81: «... Η ποίηση του Γ.Χ. μας μεταδίνει με απλά μέσα, μια οικείωση με τόπους και ανθρώπους, με γεγονότα και πράγματα που είναι "ξεχασμένα", μα ωστόσο πολύτιμα. Διαβάζοντας τη συλλογή του είχαμε την αίσθηση της επικοινωνίας με τη φύση και την Ελλάδα. Από την άποψη αυτή, ο ποιητής προσφέρει πολλά...».

Τέλος, ο λογοτέχνης και Σχολ. Σύμβουλος Βασ. Δημοσουλός θα γράψει στο περ. «Νέα Σκέψη», Μάης 1981: «... Ο Γ.Χ. μιλά ατέλειωτα για τη γενέθλια γη, αυτήν, που την σέρνουμε, φορτίο ατίμητο, σ' όλη μας τη ζωή, όπου κι αν βρεθούμε. Στα ποιήματά του βλέπει ο αναγνώστης ατόφια την αγνή πατρίδα, την πολυφίλητη. Πληθμονή αισθημάτων κατέχουν την ψυχή του ποιητή, όταν μιλά για την πατρίδα. Είναι μια πατριδολατρεία αξεδίψαστη που περνά σ' όλους εμάς, που ζήσαμε τα κάλλη της υπαίθρου...».

Το 1982 δημοσιεύτηκε στον πολυσέλιδο 32ο τόμο του «Δελτίου της Ελληνικής Λαογραφίας» εργασία του Γ.Χ., με τίτλο: «Ένας Ρουμελιώτικος παραδοσιακός γάμος», που κυκλοφόρησε και σε ανάτυπο.

Το 1984 κυκλοφορεί το νέο διβλίο του «Η Λαογραφία στη ζωή μας», σελ. 48, χωρισμένο σε έξη ενότητες (κείμενα). Παρουσιάζει στο διβλίο αυτό τη θεωρητική πλευρά της Λαογραφίας. Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας Δημ. Λουκάτος γράφει σ' επιστολή του προς την εφημ. «Σύγχρονη Σκέψη» για την προσφορά του Γ.Χ.: «... Το άρθρο του κ. Χασιακού για τη Λαογραφία συνοπτικά είναι πανοραμικό και αναλυτικά ερμηνευτικό για τους πολλούς. Έχει καλά πιάσει την εξελικτική και υπόβαθρη όλων των επιστημών παρουσία της Λαογραφίας στην εθνική μας ζωή και καλά τις γωνιακές περιπτώσεις των απασχολήσεών της...» (25.3.79).

Ο λογοτέχνης Γιώργος Τσαλίκης θα γράψει στην εφημ. «Βήμα του Ζωγράφου», 18.3.84: «... Αξιόλογη η προσπάθεια του Γ.Χ. που με τη δική του τέχνη σ' όλα του τα διβλία παίρνει μια ιδιαίτερη, ξέχωρη θέση στο χώρο των Ελληνικών Γραμμάτων και τον κα-

ταξιώνει στην πρώτη θέση της αρχόμενης ολοένα λαογραφίας στη χώρα μας».

Ο Λευτέρης Κορέλης, Διευτή του περ. «Φθιωτικά Γράμματα», τ. 27, 1984, θα γράψει: «... Ο Γ.Χ., αφού υπηρέτησε το Λαό μας με την ιδιότητα του Δασκάλου 35 χρόνια, συνεχίζει τώρα την Εθνική του προσφορά, αξιοποιώντας την πολύτιμη πείρα που απόκτησε, ζώντας κοντά στους απλούς κι ανεπιτήδευτους ανθρώπους της υπαίθρου, που είναι και οι θεματοφύλακες των Εθνικών μας Παραδόσεων...».

Δάσκαλος ήταν και ο Δημ. Λουκόπουλος, ένας απ' τους θεμελιωτές της Λαογραφίας μας, Δάσκαλοι κι άλλοι πολλοί που ασχολήθηκαν μ' αυτή. Άξιος συνεχιστής κι ο Γ. Χασιακός. Τον ευχαριστούμε για την πολύτιμη προσφορά του στην καταγραφή της Εθνικής μας κληρονομιάς».

Εκδοθέντα βιβλία του Γ. Χασιακού.

Ο λογοτέχνης Διονύσιος Κουλεντιανός θα γράψει στην εφημ. «Φωνή των Κυθήρων»: «Η λαογραφία συγκινεί, γιατί μας συνδέει με τις ρίζες. Εκφράζει την ελληνικότητα στην πιο αγνή μορφή. Ο Γ.Χ. είναι γνωστός για τις μελέτες του, έτσι το έργο του «Η Λαογραφία στη Ζωή μας» δεν αιφνιδιάζει. Δοκίμια μικρά, αλλά μεστά, κερδίζουν άνετα και την προσοχή και την αγάπη μας».

Ο Θ. Μ. Πολίτης θα πει στην εκπομπή «Λογοτεχνικά Περιθώρια» από το Ραδιοφωνικό Σταθμό Μεσολογίου (11.11.84): «... Πρόκειται για μια συγγραφή που εμπλουτίζει τη σχετική βιβλιογραφία και παράλληλα δημιουργεί ερεθίσματα για τη μελέτη των

πηγών της λαϊκής μας συμπεριφοράς και μας δίνει με την καταγωγή και τις εθνικές μας ρίζες».

Στη ραδιοφωνική εκπομπή «Βιβλιοκριτική», EPT-2, (26.11.84), ακούσαμε κριτική του Πάνου Παναγιωτόπου, που το κείμενο ερμήνευσε ο Καλοσκοπότης ηθοποιός Φοίβος Ταξιάρχης (Ταξ. Π. Κόλλιας): «... Στο νέο του βιβλίο, έξη κείμενα για τη Λαογραφία στη ζωή μας και στη ζωή κάθε έθνους, ένα μικρό τομίδιο έχει πολύ ενδιαφέρον, γιατί είναι γραμμένο επιστημονικά, δίχως να του λείπει το λογοτεχνικό ύφος».

Σαν έγκριτος λαογράφος, ο συγγραφέας στον πρόλογο του, θα μας δώσει με ενάργεια τον επιστημονικό ορισμό της Λαογραφίας, που κατατάσσεται κι αυτή στο χώρο της επιστήμης, χωρίς δέβαινα να της απολείπει και η λογοτεχνική υφή...

Και την αξία αυτής της επιστήμης, την αποδείχνει στην ουσία ο συγγραφέας με τα έξη κείμενα πάνω στη Λαογραφία, που παραθέτει στο βιβλίο του.

Ενδιαφέρον έχει το πρώτο κείμενο με τον τίτλο «η Λαογραφία ως επιστήμη», γιατί εκτός από τη Λαογραφία, ο συγγραφέας αναφέρεται και σε άλλες επιστήμες που διασυνδέονται με τη Λαογραφία: Την ιατρική, τη νομική, τη φυσική, την αρχαιολογία τη θρησκείολογία, τη γλωσσολογία, την ιστορία κλπ.

Εκτός από τ' άλλα κεφάλαια, σταματά ιδιαίτερα τον αναγνώστη το κείμενο που αναφέρεται στη σχέση ποίησης και λαογραφίας. Στη σπουδαιότητα, κυρίως, της ποιητικής γραφής και τέχνης, σαν πηγής μελέτης για τη λαογραφία. Και δεν είναι μόνο το δημοτικό μας τραγούδι, που είναι πακτωλός για τη λαογραφία μας, θησαυρός για τους μελετητές της, αλλά και κάθε είδος ποίησης, ακόμα και η ατομική ποίηση εμπειρική στοιχεία, που ενδιαφέρουν τους λαογράφους...».

Και ο λογοτέχνης Τ. Νατσούλης θα γράψει στο περ. «Νέα Σκέψη», τ. 262, Γενάρης 1985: «... Λαογράφος αλλά και ποιητής ο Γ.Χ., μας γυροφέρνει με τις συνεχιζόμενες αναζητήσεις του, με τις ανησυχίες του και την αγάπη του στη λαολογία του τόπου μας, σε κόσμους άγνωστους και φανταστικούς. Τα γραφτά του, πλούσια προσφορά στον καθένα μας, δίχως να γυρεύει αντάλλαγμα, επιβάλλονται με της ευούτητας την αντίληψη. Τα διακρίνει η προσεγμένη μελέτη και πληρότητα. Οι απόψεις του διακονούν αλήθειες τετράγωνες, χωρίς προχειολογίες κι ελλειπτικότητες. Τα κείμενά του τοποθετούνται μέσα στο πολιτιστικό και ιστορικό πλαίσιο όπου ανήκουν. Η δυσκολία που παρουσιάζει για το μελετητή, η εξακρίβωση των περιστατικών που γέννησαν το έθιμο, την παροιμία, την παροιμιώδη έκφραση, το τραγούδι κλπ., είναι τεράστια, γιατί προϋποθέτει όχι μόνο γνώσεις απεριόριστες για κάθε είδους ανθρωπιστική εκδήλωση, αλλά και μελέτη ανεκδότων κειμένων κι έρευνα για την ανακάλυψη νέων πηγών και συγκριτική ερμηνεία πληροφοριών. Ανιχνεύοντας έτσι, μέσα απ' όλα τα ιστορικά μας κειμήλια ο Γ. Χασιακός, μας αποκαλύπτει στα έξη αυτά κείμενά του, όλο το μεγαλείο της λαογραφίας και τη συμβολή της στη ζωή μας...».

Και ο Λογ.ης Ζ. Ξηροτύρης γράφει στο περ. «Στερεά Ελλάς» εκτεταμένη κριτική για το ίδιο βιβλίο (Ιανουάριος 1985).

Εκτός από τα παραπάνω οκτώ βιβλία του, που κυκλοφόρησε ως τώρα ο Γ.Χ., είχε λάβει μέρος και σε διαγωνισμό του Υπουργείου Παιδείας το 1973 για

συγγραφή σχολικών βιβλίων, με το βιβλίο του «Φυσική Ιστορία» Ε' Δημοτικού. Ήδη έχει έτοιμο δίτομο έργο του, με τίτλο «Δύσβατη πορεία», που αναφέρεται στην πορεία της ζωής του μέσα στις κοινωνικές ομάδες (οικογένεια, σχολείο, πολιτεία, στρατός, επαγγελματικός κλάδος, πολιτική ζωή), που ζει κάθε άνθρωπος.

Εκτός απ' τα βιβλία, ο Γ.Χ. έχει δημοσιεύσει από το 1950 ως τώρα εκατοντάδες εργασίες του (άρθρα, μελέτες, δοκίμια κλπ.) σε διάφορα περιοδικά κι εφημερίδες της χώρας, με θέματα: Παιδαγωγικά (16 εργασίες), λαογραφικά (45 εργασίες), ιστορικά (30 εργασίες), ταξιδιωτικά (20 εργασίες), δοκίμια - διηγήματα - πορτραίτα (20 εργασίες), κριτικές βιβλίων (17 εργασίες), διάφορα άλλα κείμενα (20 εργασίες), ποιήματα (μία συλλογή 47 παραδοσιακών ποιημάτων και 35 άλλα, δημοσιευμένα σε διάφορα έντυπα).

Συχνά ακούγονται σε ραδιοφωνικές εκπομπές κείμενα από τα βιβλία του Γ.Χ., όπως λαογραφικά και άλλα κείμενα για μοναστήρια και εικόνες (Δαμάστα), για τη ζωή των ξωμάχων κλπ.

Ο Γ.Χ. είναι μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών και της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας.

Με το έργο του Γ.Χ. ασχολήθηκαν ακόμη: Η «Νέα Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια» του Χάρη Πάτση (τόμ. 22ος). Το περιοδικό «Στερεά Ελλάς», του Ηλ. Ασημακόπουλου (τόμος 2ος, 1970), Το περιοδικό «Αντίλαλοι απ' τα Κύθηρα» της Αδελφότητας Κυθηρίων (τεύχ. 4-5, 1970). Η «Διαρκής Ιστορία της Νεοελλ. Λογοτεχνίας» του Μιχ. Σταφυλά (τόμ. 1ος, 1976). Το περ. «Φθιωτική Σκέψη» του Θαν. Καραγιάννη (τόμ. 1ος, 1978). Το περ. «Πνευματική Ρούμελη» του Κ. Α-εραάμ (τεύχος 2ο, 1980). Το περιοδικό «Σελίδες απ' τη Φωκίδα» της Εταιρείας Φωκικών Μελετών (τεύχος 14, 1980). Η «Βιογραφική Εγκυκλοπαίδεια» του Δημ. Σιατόπουλου (τόμ. 2ος, 1980).

Τελειώνοντας την παρουσίασή μου για τον Γ.Χ., σημειώνω, μ' έμφαση, το άριστο ήθος, την άκρα ευ-συνειδησία και το ανώτερο αίσθημα ευθύνης, που τον διακρίνουν.

Περίληπτικά μόνο αναφέρθηκα στη 40χρονη δράση και προσφορά του, τόσο στο χώρο της Παιδείας, όσο και στα Γράμματα, γιατί θα μπορούσαν να γραφούν δεκάδες σελίδες για το έργο του.

Μια τόσο πλούσια πνευματική προσφορά τιμά επά-ξια τον ίδιο, την οικογένειά του, τη γενέτειρά του Κα-λοσκοπή, την ηρωϊκή Ρούμελη, αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Οι φίλοι του και συνάδελφοί του αισθανόμαστε την ανάγκη να τον ευχαριστήσουμε και να του φωνάξουμε με περηφάνια, μαζί με το Μένανδοο: «Πόσο χαίρεται ο άνθρωπος, όταν είναι ΑΝΘΡΩΠΟΣ!»

ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

τ. Επόπτης Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΚΑΘΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ
ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ «ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ»

Η παιδαγωγική στήλη

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Οι σχέσεις ανάμεσα στους συζύγους, όταν υπάρχουν παιδιά, επιβάλλεται να είναι άριστες. Βίαιες παρατηρήσεις κι εκφράσεις, λόγια πικρά, κάθε μορφής δια-πληκτισμοί, δυσάρεστες σκηνές, πρέπει να αποκλει-σθούν απ' την οικογενειακή ζωή. Αν προκύπτουν δια-φορές, ας λύνονται μακριά από τα παιδιά. Αλίμονο στα παιδιά που μεγαλώνουν σ' ένα αταίριαστο ζευγά-ρι ή σε μια διαλυμένη οικογένεια. Οι επιπτώσεις από μια τέτοια κατάσταση, που δημιουργείται από την ψυχική τους δοκιμασία, είναι καταστρεπτικές για ό-λους τους τομείς της ψυχικής και πνευματικής προό-δου.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις δημιουργείται στο παιδί έντονο αίσθημα ανασφάλειας. Αισθάνεται ότι θρίσκε-ται μόνο, ανυπεράσπιστο, μετέωρο. Αναπτύσσονται σ' αυτό αντικοινωνική συμπεριφορά, επιθετικότητα, γλωσ-σικές διαταραχές, ενουρήσεις, φοβίες, αποτυχία στο σχολείο και άλλα.

Οι κακές σχέσεις των γονέων επιδρούν ακόμη και στο παιδί βρεφικής ηλικίας. Ο μεγαλύτερος δάσκαλος και σοφότερος τρόπος για να διδάξουμε καλή συμπε-ριφορά, τρόπο ζωής και αγαθές προσωπικές σχέσεις, είναι το παράδειγμα των γονέων του. Οι γονείς πρέ-πει να είναι υπόδειγμα για μίμηση σ' όλους τους το-μείς της ζωής. Το παιδί στο πρόσωπο των γονιών του πρώτα κι αργότερα των δασκάλων του δημιουργεί το Υ π ε ρ ε γ ώ του. Αυτούς έχει σαν πρότυπα κι αυ-τούς προσπαθεί να μιμηθεί. Χίλια λόγια και συμβουλές δεν είναι δυνατό να επιδράσουν, όσο ο τρόπος συμ-περιφοράς, ο τρόπος ζωής, η μορφή των διαπροσωπι-κών σχέσεων του πατέρα και της μητέρας. Η εργατι-κότητα, ο σωστός χαρακτήρας, η ειλικρινής συμπερι-φορά, η τιμιότητα, ο σεβασμός δε μπορούν να γίνουν βιώματα της παιδικής ψυχής, με νουθεσίες και συμ-βουλές μόνο. Είναι απαραίτητο το προσωπικό πα-ράδειγμα των γονέων και ολόκληρου του κοινωνικού συνόλου. Δεν είναι δυνατό να έχουμε σωστά παιδιά, όταν μεγαλώνουν σ' ένα κοινωνικό σύνολο, χωρίς αρ-χές και αξίες. Αυτό το κοινωνικό σύνολο, το έμπυχο περιβάλλον, που ξεκινά κι αντιπροσωπεύεται πρώτα από τους γονείς, είναι αποφασιστικό για τη διαμόρ-φωση της προσωπικότητας του παιδιού. Είναι, λοι-πόν, υποχρέωση κάθε γονέα να συνειδητοποιήσει ότι, δεν έχει δικαίωμα να στερεί στο παιδί του αυτό το πρότυπο.

Μπορούν να είναι σωστοί γονείς όλοι, φτωχοί ή πλούσιοι, οποιοδήποτε επαγγέλματος, φτάνει να α-γαπούν το παιδί και να το κάνουν σκοπό της ζωής τους. Όλοι μας κρίνουμε τη συμπεριφορά των άλλων, όλοι μας αναπολούμε στη συμπεριφορά των γονιών μας. Αν εκείνοι έκαναν λάθη για μας, ας μην κάνουμε κι εμείς για τα παιδιά μας.

Ν. Ζ.

ΘΛΙΒΕΡΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

Γράφει ο ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

Ο Χίτλερ με κεραυνοβόλο πόλεμο κατέλαβε διαδοχικά τα κράτη της Ευρώπης. Κι ο σύμμαχός του Μουσολίνι, χωρίς να υπολογίσει την ισχυρότατη άμυνα των Ελλήνων, επιτέθηκε κατά της Ελλάδας εφαρμόζοντας τα στρατιωτικά σχέδια του Άξονα.

Οι λυσσώδεις επιθέσεις των Ιταλών όχι μόνον αποκρούστηκαν από την σθεναρή αντίσταση του Ελληνικού Στρατού, με αποτέλεσμα να γελοιοποιηθεί διεθνώς ο Μουσολίνι και οι επίλεκτες μεραρχίες του, αλλά διέτρεξαν ακόμα τον κίνδυνο, αν δεν επενέβαιναν οι Γερμανοί, να πνιγούν, από την ορμητικότητα των Ελλήνων, στη θάλασσα της Αδριατικής.

Το θαύμα της νίκης μιας χούφτας ξυπόλητων, μα περήφανων Ελλήνων, ενάντια στα οκτώ εκατομμύρια λογχών του κομπαζόντα φασίστα Μουσολίνι, εξέπληξε ολόκληρη την ανθρωπότητα. Κι ο πολιτισμένος κόσμος έκλινε γόνυ μπροστά στην ανδρεία και το πολεμικό σθένος των νικητών. Η δόξα στεφάνωσε για μια φορά ακόμα την πατρίδα των σοφών και των ηρώων,

Αφού συντρίφτηκε η απόπειρα εισβολής των εχθρικών δυνάμεων στο έδαφός μας, κατόπιν ο ηρωικός στρατός μας πήρε τους Ιταλούς φαλάγγι.

Κι ένα βράδυ μέσα στη χειμωνιάτικη καταχνιά ακροβολισμένοι κι έρποντας οι θρυλικοί τσολιάδες, ξεφωνίζοντας την διαπεραστική ιαχή «αέρα», κατέλαβαν το ύψωμα του Προφήτη Ηλία, κοντά στο Αργυρόκαστρο.

Η πλαγιά ήταν κατάσπαρτη από πτώματα των Ιταλών. Και κείνοι που επιχείρησαν να διαφύγουν νοτιότερα, διαβαίνοντας τον Αώο ποταμό, για να γλιτώσουν απ' την ξιφολόγη του τσολιά, πνίγηκαν στα θολά κατεβασμένα νερά του.

Το ερειπωμένο ξωκκλήσι, με τις γέρικες πουρνάρες στην κορφή του λόφου, ήταν στόχος των φασιστών του Μουσολίνι και από τους αλλεπάλληλους βομβαρδισμούς έγινε λιθαροσρός.

Οι κοκορόφτεροι πανικόβλητοι μπροστά στην θυελλώδη ορμή του στρατού μας τράπηκαν σε άτακτη φυγή, εγκαταλείποντας και τον οπλισμό τους ακόμα.

Ύστερα, σαν απλώθηκε νεκρική σιγή, εκεί στο ξέλακκο της καταστραμμένης εκκλησούλας, κατά τραγική ειρωνεία κοίτονταν τα κουφάρια ενός Ιταλού κι ενός Έλληνα πλάι - πλάι. Λες και οι δυό τους ικέτευαν τον ύψιστο να σταματήσει το φοβερό μακελειό ανάμεσα στους δύο λαούς.

Η ζωγραφισμένη απελπισία στα χλωμά τους πρόσωπα ήταν οργή και κατάρρα για κείνους που τους έβαλαν να αλληλοεξοντωθούν και προκειμένου να κατακτήσουν τον κόσμο, έκαναν στάχτη τους λαούς που αντιστέκονταν.

Η προέλαση μέσα στον άγριο χειμώνα συνεχίστηκε. Οι στρατιώτες μας έγραφαν γράμματα στα αγαπημένα τους πρόσωπα καθησυχάζοντάς τους: «Όπως πάμε σύντομα θα ρίξουμε τους μακαρονάδες στη θάλασσα και θα επιστρέψουμε στα σπίτια μας».

Μια ξαφνική αντεπίθεση των Ιταλών πνίγηκε κυριολεκτικά στο αίμα. Η μάχη άρχισε κατά τον πιο άγριο τρόπο στήθος με στήθος. Από τις φωτοβολίδες λαμ-

ποκοπούσαν τα δάση και οι ρεματιές, ενώ τα φλεγόμενα σίδηρα, που επινόησε ο άνθρωπος για την καταυτροφή του, σκόρπιζαν τον θάνατο.

Το φεγγάρι: λυπημένο για το ανθρώπινο δράμα κρύφτηκε στα κατάμαυρα σύννεφα, για να μην είναι μάρτυρας του ολέθρου και της φρικτής κόλασης του Δάντη.

Ξημερώνοντας το ανοιξιάτικο εκείνο πρωινό, οι εκατέρωθεν νεκροί ήσαν αμέτρητοι. Τα βογγητά των πληγωμένων ράγιζαν κάθε ανθρώπινη ψυχή.

Η θύελλα του πολέμου, αντί να κοπάσει από την ελονύχτια αιματοχυσία, με την ανατολή του ήλιου, έγινε σφοδρότερη. Τα πολυβόλα κροτάλιζαν, όλμοι και οβίδες έσκιζαν τον αέρα, ανοίγοντας τεράστιους λάκκους.

Σ' αυτήν την μάχη λαβώθηκε θανάσιμα από όλμο ο Ηλίας Λίτσος. Κι ώσπου να μεταφερθεί, ο άμοιρος, στο κινητό χειρουργείο ξεψύχησε.

Ήταν νιόπαντρος, όταν επιστρατεύτηκαν. Άφησε τη γυναίκα του σε κατάσταση εγκυμοσύνης και κατά την διάρκεια του πολέμου γέννησε αγοράκι. Αγωνιούσε, ο άτυχος, να επιστρέψει στη φαμίλια του, να σφίξει το γιό του στην αγκαλιά του.

Μέσα στην φωτιά του πολέμου και κάτω από τις ίδιες σχεδόν τραγικές συνθήκες, σκοτώθηκε και ο Παν. Θεοχάρης. Το μοναχοπαίδι του μπάρμπα - Θύμιου Σκαλτσίνη. Υπακούοντας στη φωνή της απειλούμενης πατρίδος του, πήρε και κείνος το όπλο του να πολεμήσει στ' Αλβανικά βουνά το φασισμό. Άφησε πίσω του τη γυναίκα του, με μωρό στην κούνια και απροστάτευτους τους δύο ηλικιωμένους γονείς του. Έτσι τα δύο γελαστά παλληκάρια δεν επέστρεψαν στην Καλοσκοπή. Οι παραπάνω στρατευμένοι νέοι του χωριού μας ήταν τα πρώτα θύματα του ιταλικού φασισμού, που έμειναν εσαεί στα σύνορά μας άγρυπνοι φρουροί των ιδανικών της φυλής μας.

Οι απορφανισμένες φαμίλιες τους έλαβαν από το ΓΕΣ το καθιερωμένο θλιβερό άγγελμα: «Ο υιός σας, εκτελώντας το προς την πατρίδα μας καθήκον του, έπεσε ηρωικώς μαχόμενος στο πεδίο της μάχης, υπέρ θωμάτων και εστιών».

Ας λογικευθούν, λοιπόν, οι σημερινοί θερμοκέφαλοι, έμποροι του πολέμου, γιατί, με τους πυρηνικούς εξοπλισμούς και την τακτική της οξυτήτας που ακολουθούν, καλλιεργούν το μίσος και την διχόνοια ανάμεσα στους λαούς.

Ποτέ πια πόλεμος και μόνο
ΕΙΡΗΝΗ, ΑΓΑΠΗ και ΦΙΛΙΑ.

Απόφθεγμα για την Ειρήνη

Οι μόνιμοι στρατοί πρέπει, με τον καιρό να καταργηθούν ολοκληρωτικά, γιατί απειλούν άλλα κράτη με πόλεμο, με το να φαίνονται έτοιμοι γι' αυτόν. Παρακινούνται αναμεταξύ τους μ' έναν ανταγωνισμό εξοπλισμών, που δεν ξέρει όρια, και, όταν πλέον η σοβαρή αυτή δαπάνη κάμει την Ειρήνη καταθλιπτικότερη από ένα βραχυχρόνιο πόλεμο, γίνεται αφορμή επιθετικών πολέμων που κάνει τα κράτη, για ν' απαλλαγούν από το βάρος των εξοπλισμών.

KANT

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

(Από το ομώνυμο βιβλίο του Π. Γ. ΤΟΥΜΠΑ)

Γ΄

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Εξοπλισμός των Ανταρτών — Ιταλικές επιχειρήσεις

Το θέαμα που παρουσίαζε ο οπλισμός των ανταρτών τον πρώτο καιρό, ήταν πολύ αστείο. Ο καθένας είχε και ξεχωριστό όπλο. Υπήρχαν και μερικοί, που δεν είχαν τίποτα. Μπορεί όμως να μην είχαν καλά όπλα, αλλά είχαν πίστη, δύναμη, θέληση και το δικαίωμα με το μέρος τους.

Από την αρχή το ξέρανε και το είχαν πάρει απόφαση, πως βοήθεια δεν υπήρχε από πουθενά. Έπρεπε να τα βγάλουν πέρα μόνοι τους. Ρίχτηκαν λοιπόν στις μάχες, με το μεγαλύτερο εφόδιο που μπορεί να έχει ένας πολεμιστής, την παλικαριά του και την πίστη. Οι επιτυχίες διαδέχονταν η μία την άλλη. Τα γερμανικά όπλα αλλάζανε χέρια. Πηγαίνανε οι αντάρτες στη μάχη με το γκρά του παππού τους και γυρίζανε με γερμανικό μυθράλιο. Το σύνθημά τους ήταν αυτό «αν θέλετε όπλα, σκοτώστε τους Γερμανούς και τους Ιταλούς να τα πάρετε». Από τους σκοτωμένους έπαιρναν τα όπλα και τις αρβύλες. Πολύ γρήγορα οι αντάρτες έγιναν ένας στρατός καλά οπλισμένος, οργανωμένος και πειθαρχημένος.

Ένα άλλο πρόβλημα που είχαν και δεν λύθηκε ποτέ, ήταν τα ρούχα και τα τρόφιμα. Γυρίζανε τα παλικάρια μέσα στα χιόνια και στις βροχές με κουρελιασμένα ρούχα και πολλές φορές ξυπόλυτα. Όσο για το φαγητό, το είχαν πάρει πια απόφαση και θα τρώγανε ό,τι είχαν και όποτε είχαν. Το σπασιαλιτέ τους ήταν το κατσαμάκι, δηλαδή νερό και λίγο αλεύρι και πολλές φορές χωρίς αλάτι. Άλλοτε πάλι έμεναν τελείως νηστικοί για μέρες και πολλές φορές αναγκαστήκανε να φάνε ακόμα και μουλάρια.

Παρ' όλες τις δυσκολίες, δεν άρπαξαν ποτέ από κανέναν τίποτα. Όλοι τους πειθαρχημένοι και περήφανοι, με το ηθικό πολύ ψηλά και χωρίς να μπορεί τίποτα να τους σταματήσει. Ήξεραν καλά γιατί υποφέρονε και για πιο λόγο πολεμούσαν. Πιστεύανε όμως πως οι κόποι τους και οι θυσίες τους δεν θα πάνε χαμένες, και θα νικήσουν.

Το 1943, τον Ιούλιο, οι Ιταλοί αποφάσισαν μια ακόμα επιχείρηση για το χωριό μας, που ήταν και η τελευταία τους. Έστειλαν πρώτα εννέα αεροπλάνα και βομβαρδίσανε το χωριό. Μετά ξεκίνησε μία μεγάλη δύναμη, που ανέβηκε από το Σκλήθρο και την Κάνιανη. Στα υψώματα όμως «Μάρμαρα» και «Ψηλή Ράχη» τους περίμεναν μερικοί αντάρτες που τους υποδέχτηκαν, όπως ακριβώς τους χρειαζότανε.

Η Μάχη ήταν πολύ σκληρή και κράτησε όλη την ημέρα. Εκεί, οι Ιταλοί πάθανε μεγάλη πανωλεθρία, που θα τους έμεινε αξέχαστη. Στη μάχη αυτή πήραν μέρος και πολλοί άνδρες από το χωριό μας. Αλλά και όλο το χωριό παρακολούθησε αυτή τη μάχη. Άλλοι

από μακριά και άλλοι από κοντά.

Στο μέρος που έγινε η μάχη αυτή, εγώ πήγα μετά από αρκετές μέρες, αλλά και τότε, εύκολα μπορούσε να καταλάβει κανείς πόσο μεγάλο κακό είχε γίνει. Η περιοχή ήταν γεμάτη από άδειους κάλυκες, καραβάνες, παγούρια και διάφορα άλλα στρατιωτικά αντικείμενα. Ματωμένοι επίδεσμοι, σκοτωμένα μουλάρια και άλλα πολλά, που μαρτυρούσαν τη μεγάλη μάχη που έγινε. Πεοπατώντας ανέβηκα στην κορυφή, στο ύψωμα της «Ψηλής Ράχης». Εκεί είδα ένα τάφο, μ' έναν πρόχειρο σταυρό από πελεκημένο κλαδί και πάνω γραμμένο με μολύβι «καπετάν Τρομάρας, από το Μόδι Λοκρίδας». Το παλικαρί αυτό δεν το ήξερα, ούτε το είχα δει ποτέ, αλλά το φαντάστηκα, όπως ήθελα.

Κάθισα ασκετή ώρα πάνω στον τάφο του παλικαριού, που πέθανε πολεμώντας τον κατακτητή για τη λευτεριά της πατρίδας. Από τότε περνούσα τακτικά από εκεί. Αλλά σιγά - σιγά ο τάφος χανόταν μέσα στα χορτάρια και στη βλάστηση, που είναι πλούσια σε κείνο το μέρος και τα γράμματα με το μολύβι είχαν σβήσει από τον ξύλινο σταυρό, με τις πρώτες βροχές. Εγώ όμως τα διάβαζα και ακόμα τα αδιαβάζω, γιατί είναι τυπωμένα στη μνήμη μου «καπετάν Τρομάρας, από το Μόδι Λοκρίδας». Ένας ακόμα ήρωας χάθηκε κι έμεινε αφανής για πάντα και ούτε οι δικοί του θα μάθανε ποτέ πού σκοτώθηκε και πού είναι θαμμένος.

Τους Ιταλούς, σαν κατακτητές, δε θα τους ξαναδούμε. Θα τους δούμε πάλι, στο τέλος του καλοκαιριού, σαν συμμάχους ή μάλλον σαν πρόσφυγες.

Μετά την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου, τα γερμανικά στρατεύματα που πολεμούσαν στην Αφρική, με τον τρομερό στρατάρχη Ρόμελ, μείνανε χωρίς καύσιμα και πυρομαχικά. Έτσι, όχι μόνο σταμάτησαν την προέλασή τους, αλλά αναγκάστηκαν και να υποχωρήσουν. Αυτή ήταν και η αρχή του τέλους της μεγάλης Γερμανίας. Οι σύμμαχοι δεν είχαν τώρα λόγους για να φοβούνται τον πόλεμο στην Αφρική και το 1943, το καλοκαίρι, κάνανε απόβαση στη Σικελία, για να μεταφέρουν τον πόλεμο στην Ευρώπη.

Με την απόβαση των συμμάχων στη Σικελία η Ιταλία συνθηκολόγησε και το καθεστώς του δικτάτορα Μουσολίνι κατέρρευσε για πάντα. Τον ίδιο δε, τον κρεμάσανε οι συμπατριώτες του. Έτσι, ο Χίτλερ έχασε τον φίλο και σύμμαχό του και ο άξοντας, Βερολίνο - Ρώμη - Τόκυο, κόπηκε.

Τα ιταλικά στρατεύματα, που βρίσκονταν στην Ελλάδα, μείνανε ακυβέρνητα και στο έλεος των Γερμανών, που από φίλοι γίνανε εχθροί, από τη μια στιγμή στην άλλη. Οι Γερμανοί αφοπλίζανε και σκοτώνανε τους Ιταλούς και αυτοί, για να γλιτώσουν από την οργή τους, πηγαίνανε και παραδίνονταν στους αντάρτες. Το Φθινόπωρο του '43 βλέπουμε πάλι τους Ιταλούς να περνούν απ' το χωριό μας άοπλοι, σε φάλαγγες ατέλειωτες και σε άθλια κατάσταση.

(Συνεχίζεται)

Κανονιοβολισμοί — Το «απυρόβλητο» — Γιαρ' ολίγο «εμφύλιος πόλεμος» ανάμεσα στα χωριά Κουκουβίστα και Καστέλλια

Σαν «πανοπρόικι»(1), για τον ολοσχερή αφανισμό της Κουκουβίστας, μετά την πυρπόληση του χωριού από τους Γερμανούς και τους ταγματасαφλίτες, (το Πάσχα του '44), ύστερα από λίγες μέρες, οι εμπρηστές έστελναν και τα... «πιστρόφια»(2).

Μόλις έφτανε 11 η ώρα μεσημέρι, άρχιζαν στα ξαφνικά πρώτα (γιατί ύστερ' από λίγο συνήθισαν) κανονιοβολισμοί από την πυροβολαρχία που ήταν στημένη κάτω, στον κάμπο των Καστελλιών. Τότε οι Κουκουβιστιανοί παρατούσαν σύζυλα ό,τι δουλειά είχαν στο σπίτι, στα χωράφια ή στο λόγγο. Τότε ο κόσμος, ξαφνιασμένος τις πρώτες μέρες, έτρεχε πανικόβλητος να κρυφτεί όπου νόμιζε ασφαλές σημείο. Οι ειδήμονες όμως, οι πολεμιστές, υπόδειξαν πως πρέπει να «καλυπτόμαστε πίσω από απυρόβλητο (απυρόδλητο) σημείο». Συνήθως οι πυροβολούμενοι έβρισκαν ασφάλεια πίσω από την «Κακου τ' Ράχη», και σιγά - σιγά, αφού πέρασε ο φόβος, το γύρισαν στο... γλέντι.

— Βαράτε καιρατάδες να ξιθιμιλώσητε τα καμένα για να μη σκάδουμε κινούργια θιμέλια. Μερικοί όμως, θες από καλμαπούρι, θες από χαζομάρα το γύρισαν αλλού:

— Οι Καστελλιώτες... έβαλαν τους Γερμανούς να μας βαρούν, για να παρατάμε το πότισμα κι έτσι το νερό να κατεβαίνει όλο στα δικά τους χωράφια. Αυτό ήταν αφορμή να «εξηγήσουν» μερικοί καλοθελητές τη διένεξη που υπήρχε ανάμεσα στα δυο χωριά (Καστέλλια και Κουκουβίστα) σχετικά με τη μοιρασιά του νερού του «Κεφαλόδρυσου», μιας πηγής με θαυμάσιο νερό που πηγάζει από την Γκιώνα και παίρνοντας τον κατήφορο, αφού οι Κουκουβιστιανοί κρατήσουν όσο νερό χρειάζονται για το πότισμα των δικών τους χωραφιών, έφτανε στα Καστέλλια, σχηματίζοντας ένα παραπόταμο που πέρα, στον κάμπο της Γραβιάς, συνδέεται με τον από τον Παρνασσό κατερχόμενο Βοιωτικό Κηφισό.

Το καλοκαίρι που το νερό λιγοστεύει, δεν φτάνει αρκετό στα Καστέλλια, κι οι Καστελλιώτες διαμαρτύρονται γι' αυτήν την... κατάχρηση.

Η παρέμβαση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης των δύο χωριών, έλυσε αυτά τα χρόνια, την διένεξη, συμβιβάζοντας τους αντιμαχόμενους.

(1) Πανοπρόικι = η τσόντα πάνω στην προίκα, απάτηση που προβάλλει ο γαμπρός στο «παζάρι» για την προίκα ή ο πεθερός σε στιγμιά ενθουσιασμού όταν τελειώσει κατευχόν το συνοικέσιο.

(2) Πιστρόφια = Τα δώρα που δίνονται στα πεθερικά από τη νύφη, γυρίζοντας μετά το γάμο από την Εκκλησία, στο σπίτι του γαμπρού.

ΜΑΧΗ ΣΤΟ ΣΚΛΗΘΡΟ

Στις 14 Γενάρη 1944 τμήμα του 11)36 τάγματος κι ένα τμήμα του τάγματος Παρ)δος του ΕΛΑΣ, επιτέθηκαν αιφνιδιαστικά εναντίον χιτλερικού αποσπάσματος 100 ανδρών στο χωριό Σκλήθρο Φθιώτιδας.

Το καταδίωξαν ως τις βάσεις του, προκαλώντας του σοβαρές απώλειες. Πιάστηκαν αιχμάλωτοι ένας Γερμανός Ανθυπολοχαγός και 7 Ιταλοί αιχμάλωτοι των Γερμανών. Κυριεύτηκαν ένας όλμος, αρκετά όπλα και οπλοπολυδύλα, άφθονα πυρομαχικά και 7 μεταγωγικά.

Τον Ανθυπολοχαγό τον έφεραν οι αντάρτες στο χωριό μας. Τον είχαν κρατούμενο στο σπίτι του Ζαχ. Ευ. Ραπτόπουλου. Ο καθηγητής Γιώργος Κόλλιας ανέλαβε να τον ανακρίνει. Παρ' όλες τις πιέσεις και απειλές των ανταρτών ο Γερμανός δεν έδγαλε λέξη.

— Τον πόλεμο τον χάσατε. Ο Ρόμελ στην Αφρική υποχωρεί, οι Ρώσοι στο ανατολικό μέτωπο σας πήραν φαλάγγι. Δε θα σε πειράξουμε, αν μας γράψεις μια επιστολή, που να λες πως χάσατε τον πόλεμο και να παροτρύνεις τους Γερμανούς να παραδοθούν.

Ο Γερμανός αρνήθηκε, την επομένη το πρωί τον εκτέλεσαν.

Το επόμενο βράδυ, αργά νύχτα, ήρθε στο χωριό μας ο παπάς του Σκλήθρου, ο παπα-Ζυγούρης και ζήτησε τον επικεφαλής των ανταρτών. Του λέει, πως ήρθαν στο Σκλήθρο Γερμανοί και με υποχρέωσαν να έρθω και να σου ζητήσω ν' αφήσεις ελεύθερο το Γερμανό Ανθυπολοχαγό. Είναι γιός Στρατηγού και οι Γερμανοί θ' αφήσουν ελεύθερους 5 Έλληνες κρατούμενους. Δυστυχώς ο Γερμανός είχε εκτελεστεί. Το σφάλμα βαρύνει τους Γερμανούς, γιατί πολλές φορές ο ΕΛΑΣ ζήτησε την ανταλλαγή αιχμαλώτων, αλλά οι Γερμανοί δεν το δέχτηκαν.

Ένα από τα 7 μεταγωγικά, που έπιασαν οι αντάρτες, ήταν βαριά τραυματισμένο και δεν επρόκειτο να ζήσει. Το έσφαξαν οι αντάρτες και για μια βδομάδα τρώγαμε κρέας βραστό, τηγανητό, ψητό. Ήταν τουλάχιστον 250 κιλά βάρους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ

(Από την «Ιστορία της Αντίστασης, 1941-44»,
Εκδόσεις ΑΥΛΟΣ)

ΥΠΟΜΝΗΣΗ

Παρακαλούμε, να στέλνετε, χωρίς καθυστέρηση, στο Γραφείο του Συνδέσμου τις ειδήσεις σας (κοινωνικές, προσωπικές, οικογενειακές κλπ.), για να δημοσιεύονται έγκαιρα στο Δελτίο. Η παράλειψη δημοσίευσης θα βαρύνει εσάς και όχι το Σύνδεσμο.

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ — ΤΕΤΑΡΤΗ: 11 - 13 μ.
ΤΡΙΤΗ — ΠΕΜΠΤΗ: 6 - 8 μ.μ.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΕΥΧΕΤΑΙ ΟΛΟΨΥΧΑ Σ' ΟΛΟΥΣ
ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ
ΚΙ' ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ
ΤΟ 1986

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Από την ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΓΡ. ΧΑΣΙΑΚΟΥ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

α) Του αργαλειού

«Κόρη πούεσαι στον αργαλειό κι' υφαίνεις και
ξυφαίνεις,

τον κόσμο ξετρελαίνεις.

Κι υφαίνεις τα μεταξωτά κι υφαίνεις τα θελούδα,
για - χαρά σου κοπελούδα.

Στους ουραγούς τα ίδιαζε κι η κόρη αρραβωνίζεται.

Στους κάμπους τα ξυφαίνει, δέντρα και κλαριά
μαραίνει».

«Πέτα σάιτα μου χρυσή και συ χρυσό μου χτένι,
το τέλειο της Σαρακοστής μερόνυχτα θα γένει.

Τάκου - τάκου ο αργαλειός μου,

Τάκου κι έρχετ' ο καλός μου.

Πέτα σάιτα μου χρυσή, με το χρυσό μετάξι,
νάρθει ο καλός μου τη Λαμπρή, να βρει, για να αλλάξει.

Τάκου και σε λίγο φτάνει,
για να θάλουμε στεφάνι.

Εγώ το υφάδι θα γενώ κι εκείνος το στημόνι,
για να μπλεχτεί μες το πανί, κλωστή να μη γλιτώνει.

Τάκου - τάκου ο αργαλειός μου,
ώπου νάρθει ο καλός μου.

Μαντήλι από τα δάκρυα δεν τούμεινε στα ξένα,
αρχοντοπούλες τον ζητάν, μ' αυτός πονάει για μένα.

Τάκου - τάκου ο αργαλειός μου,
νάτος κι ήρθε ο καλός μου».

β) Διδακτικά

«Ο δούσμος και ο βασιλικός και το μακεδονήσι,
αυτά τα τρία μάλωναν ποιό να πρωτομυρίσει.
Μυρίζει το τριαντάφυλλο και λέει το καριοφύλι (1)
— Σωπάστε βρε βρωμόχορτα, και βρωμοριγαρίνες
να κρίνει (2) το τριαντάφυλλο, να ειπεί το καριοφύλι».

«Για δείτε τον αμάραντο σε τι θουνό φυτρώνει!
φυτρώνει μες στα δύσθατα, στις πέτρες, στα λιθάρια.
Το τρων τα λάφια και φοφούν τ' αγρίμια και μερεύουν»

«Για μπάτε νέοι στο χορό, γιατί ο καιρός διαβαίνει.
Γιατ' όποιος μπει στη μαύρη γης, πίσω δεν ματαθγαίνει
Τα νιάτα έχουν γεράματα, δεν είναι πάσα μέρα
Ρώτα τους γεροντότερους που τάχουν περασμένα».

Στον τελευταίο στίχο και: Ρώτα τους γέρους να σου
ειπούν.

γ) Της Ξενητιάς

«Όλα τα πουλάκια ζυγά - ζυγά,
τ' έρημο τ' αηδόνη το μοναχό,
Περπατεί στους λόγγους με τον αητό.
Περπατεί και λέγει και μολογεί:

— Άντρα μου πολίτη, ξενιτευτή,
Που την ήρρες, ξένε μ' αυτή τη νιά,
την ξανθομαλλούσα, την Πατρινιά».

Ίσως στης Ξενητιάς μπορεί να καταταχτεί και το
τραγούδι «Νερατζούλα φουντωμένη πούναι τ' άνθη
σου». (Σε προηγούμενη σελίδα).

Διδακτικά

«Λεϊμονιά, όταν γεράσεις,
θε ναρθεί ένας καιρός
και θα κιτρινοφυλλιάσεις,
Λεϊμονιά, λεϊμόνισέ μας,
Δυό λεμόνια χάρισέ μας».

δ) Μοιρολόγια

Το ακόλουθο μοιρολόι το ταίριαζε η Μαρία η Βλάχαινα, μαζί με άλλες γυναίκες, στενές συγγενίσσες,
για τον άντρα της Γιάννη Βλάχο, που πέθανε πριν
μερικά χρόνια (1977).

«Με γέλασαν τα πουλιά, της άνοιξης τ' αηδόνια,
με γέλασαν και μούειπαν ο Χάρος δεν με παίρνει.
Έχω τα σπίτια δίπατα, με σιδερένιες πόρτες.
Στο παραθύρι κι έκαστα και γκιζεράω τους κάμπους.
Βλέπω τους κάμπους πράσινους και τα θουνά γαλάζια,
θλέπω το Χάρο κι έρχεται καθάλα στ' άλογό του.

— Γειά σου χαρά σου, Γιάννη μου.
— Καλώς το Χάρο πούρθε
— Εμένα μ' έστειλ' ο Θεός, να πάρω την ψυχή σου.
— Χωρίς αρρώστια κι αρρωστιά ψυχή δεν παραδίνω.

— Σήκω, βρε Γιάννη, για να ιδείς, σήκω να
καμαρώσεις!
Πού ήρθαν, τα παιδάκια σου κι οι λίγοι συγγενείς σου!
— Πως να σκωθώ και δε μπορώ, γιατί θαρρείά

κοιμάμαι
— Γιάννη μου, τι στολίζεσαι, Γιάννη μου, τι αλλάζεις;
Γιάννη μου, που θα πας και πότε θα γυρίσεις;
Να μην αργήσεις ξάμηνα, να μην αργήσεις χρόνους.
— Το ξάμηνο είναι πολύ κι ο χρόνος είναι λίγος.
— Σήκω, βρε Γιάννη, για να ιδείς, σήκω να καμαρώσεις,
που ήρθαν τα παιδάκια σου κι οι λίγοι συγγενείς σου!
— Σαν ήρθαν, καλωσήρθαν και καλώς να κοπιιάσουν
Και να τους φέρτε για να φαν, να φάνε και να πιούνε,
Να πάνε και να σκάψουνε στης εκκλησιάς την πόρτα.
Σκάψτε θαθεία, σκάψτε πλατειά, σκάψτε για δυο νομάτους
Και στη δεξιά μου τη μεριά αφήστε παραθύρι,
Να μπαίνει ο ήλιος το πρωί, βοριάς το μεσημέρι,
Να μπαίξοθαίνουν τα πουλιά, να φέρουν τα χαμπέρια.
Νάρχεται κι η γυναίκα μου, μαζί με τα παιδιά μου,
Να με ρωτάει που ήμουνα, που είμαι και τι κάνω.
Κάνω την πέτρα πεθερά, τη μαύρη γης γυναίκα
κι αυτά τα αμμοχάλικα παιδάκια κι εγγονάκια.

(1) Χόρτο μυριστικό.

(2) Κρίνω (κρένω, σμιλώ).

ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ

Γάμοι:

— Στις 19.10.85 παντρεύτηκαν ο Λάμπρος Ι. Α-χλαδάς και η Ελένη Αϊδατζίδου στον Άγιο Κωνσταν-τίνο του Πειραιά.

— Στις 10.11.85 παντρεύτηκαν ο Διονύσιος Βότα-νος και η Μαρία Γ. Δανιήλ στον Ιερό Ναό «Ευαγγε-λίστρια» Νέων Λιοσίων.

— Τον Ιούλη 1985, στο DENVER των ΗΠΑ, η αρ-χιτέκτων Κατερίνα Γ. Βλάχου παντρεύτηκε με τον Τάσο Σταθόπουλο, πολιτικό μηχανικό.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Θάνατοι:

— Στις 31.10.85 πέθανε στην Γραβιά, όπου διέ-μενε μόνιμα ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΥΘ. ΠΑΠΑΤΑΞΙΑΡΧΗΣ, σε ηλικία 63 χρόνων και κηδεύτηκε εκεί. Την κηδεία παρακολούθησαν συγγενείς, φίλοι και όλοι οι κάτοικοι της κωμόπολης, μέσα σε βαρύ πένθος. Τον επικηδεύει του εκφώνησε ο Δ. Ν. Κόλλιας, με λόγια συγκινητικά.

— Στις 7.11.85 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό η ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΥ. ΒΛΑΧΟΥ, το γένος Τσοκά, σε ηλικία 80 χρόνων.

Συλλυπητήρια στους δικούς τους.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Παραμονή Πρωτοχρονιάς απόψε
και στο κρεβάτι τους γυρμένα τα παιδιά
στον ύπνο τους θωρούν τον Αϊ-Βασίλη,
με τα παιχνίδια τα καινούρια τα πολλά.

Κι ενώ μέσα στον ύπνο τους χαμογελούσαν,
ξάφνου τους φάνηκε σαν φως ξεχωριστό
κ' είδαν τρία πως πετούσαν αγγελούδια,
που είχαν μαζί τους και το μικρούλη το Χριστό.

Κι αυτά, λοιπόν, τα τρία τ' αγγελούδια
με το Χριστό, που είχε μια γλύκα θεϊκή,
γυρνούσαν, λέει, επάνω από τα σπίτια
και καμαρώναν τα παιδιά εδώ κι εκεί.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ — ΕΝΙΣΧΥΣΗ

	Δρχ.
— ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΤΣΑ (Μοσχάτο) ...	1.000
— ΤΣΙΡΩΝΗΣ Β. του Ευ. (ΗΠΑ), ενίσχυση	3.350
— ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΓΙΑΝΝΗΣ, για εφημερίδα	1.000
— ΔΑΝΙΗΛ ΓΙΩΡΓΟΣ του Ευ. για εφημερίδα	500
— ΒΛΑΧΟΥ - ΣΤΟΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ	500
— ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ του Γ. (ΗΠΑ)	2.000
— ΤΟΜΑΡΑΣ ΦΩΤΗΣ του Ιω. (Βόλος), στη μνήμη των γονέων του και συνδρομή	3.000
— ΚΟΛΛΙΑΣ ΔΗΜ. του Π.	1.000
— ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜ.	1.000
— ΜΠΟΥΡΤΖΑΛΑΣ ΚΩΣΤΑΣ εγγραφή - συν- δρομή	1.000
— ΤΣΑΛΚΑΚΗ ΜΟΡΦΟΥΛΑ	1.000
— ΧΑΜΗΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Γ. (Λαμία)	1.000
— ΚΑΡΑΝΤΑΣΙΟΣ ΚΩΝ. (Καλοσκοπή) ...	1.000
— ΚΑΛΤΣΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Καλοσκοπή) ..	700
— ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, στη μνήμη ε- ξαδέλφης του Παρασκευής Ε. Βλάχου ...	500
— ΤΖΑΝΕΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ στη μνήμη συζύγου της Ιωάννη	2.000
— ΜΩΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Π. στη μνήμη γονέων του και πεθερού του Γ. Κουφού	2.000
— ΚΟΥΜΠΟΥΡΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (Μαγούλα) ..	1.000
— ΔΑΝΙΗΛ ΠΑΝΑΓ. του Περ., στη μνήμη γονέων του και αδελφού του Ηλία	1.000
— ΤΟΥΜΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Ε.	1.000
— ΜΩΡΗ ΑΡΓΥΡΩ του Ν.	600
— ΔΡΟΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	800
— ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Γ.	500
— ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ του Κ.	500
— ΑΝΤΩΝΙΟΥ Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	500
— ΜΑΡΚΟΥΣΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ	400
— ΤΣΑΝΤΕ ΕΥΣΤΑΘΙΑ	600
— ΔΑΝΙΗΛ ΕΥΘΥΜΙΟΣ του Μ.	200
— ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ και ΒΟΥΛΑ στη μνήμη του αδελφού τους Γιάννη Κω- στόυρου	5.000
— ΓΙΩΡΓΟΣ και ΚΟΥΛΑ ΚΩΣΤΟΥΡΟΥ (Λα- μία), στη μνήμη γιού τους Γιάννη	2.500
— ΚΟΛΛΙΑ ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, στη μνήμη του συζύγου της Χρήστου	5.000
— ΚΟΥΤΣΟΥΒΕΛΗΣ ΑΝΤ. (συνδρομή) ...	1.600
— ΝΤΑΣΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (συνδρομή) ...	800
— ΑΦΕΝΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (συνδρομή)	500
— ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΜΑΡΙΑ του Αλ., στη μνήμη των γονέων της	550
— ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΚΥΡΙΑΖΗΣ, στη μνήμη των γονέων του, του αδελφού του Θύμιου και συνδρομή της εφημερίδας	1.700
— ΦΡΟΣΩ ΓΡ. ΧΑΣΙΑΚΟΥ, στη μνήμη του συζύγου της Γρηγόρη και για συνδρομή	10.000
— ΖΩΗ Α. ΤΣΟΧΛΑ, στη μνήμη του συζύγου της Απόλλωνα	300
— ΘΕΟΧΑΡΗ ΚΑΤΙΝΑ του Δ., στη μνήμη του Άγγελου Σίμου	1.100
— ΚΟΤΣΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ενίσχυση) ..	1.000
— ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ (Λαμία), ενίσχυση	1.000
— ΚΕΡΑΜΗΔΑ ΜΑΡ. (Λειβαδιά), ενίσχυση	1.000
— ΜΩΡΗΣ Γ. (Θεσ)νίκη, ενίσχυση	1.000
— ΑΝΔΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝ. (Θεσ)νίκη), ενίσχυση	1.000

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΑΣ

■ **ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ** — Κ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ, Ασφαλ. Σύμβουλος της «Ευρωπαϊκής Πίστης», Φιλελλήνων 24, Χαλάνδρι, (τηλ. Γρ. 68.29.601, Οικ. 77.09.054).

■ **ΒΙΒΛΙΑ** — Στο Βιβλιοπωλείο «ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ» του Β. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Σίνα 30, τηλ. 36.31.313.

■ **ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ** εσωτερικού χώρου, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ, Λ. Μεσογείων 388, τηλ. 65.95.472.

■ **ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ** — ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΜΠΟΥΡΤΖΑΛΑΣ, Λυκούργου 10, Αθήνα, τηλ. 32.40.800 - 64.42.354.

■ **ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ** καλλιτεχνικές, ΦΙΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Γερανίου 9, τηλ. 52.36.087.

■ **ΕΝΔΥΜΑΤΑ - ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ** παιδικά — «ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ», Ιωαννίνων 87, Κολωνός, τηλ. 51.39.180 - 51.36.642.

■ **ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡ. ΣΥΣΚΕΥΩΝ** — ΝΙΚ. Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Ιωαννίνων 32, Κολωνός, τηλ. 51.31.175 - 51.33.706.

■ **ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ** — ΧΡ. Γ. ΔΑΝΙΗΛ, Δουκάδων 7, Νέα Ιόσια, τηλ. 57.33.336.

■ **ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ** - ΓΙΑΝΝΗΣ Χ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, Τασοπούλου 7, Αγία Παρασκευή, Τηλ. 65.93.477 - 63.90.640.

■ **ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ - ΜΑΣΑΖ - ΚΑΘΑΡ. ΠΡΟΣΩΠΟΥ** — ΜΑΙΡΗ ΤΟΜΑΡΑ, Μιχ. Βόδα 202 και Ρόδου, τηλ. 86.24.526 - 27.71.846.

■ **ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ** — ΑΔ. ΦΛΩΡΑΚΗ, Νίκης 18.

■ **ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ - ΩΡΟΛΟΓΙΑ** — ΣΠΥΡΟΣ ΜΗΛΙΩΝΗΣ, Λευκωσίας 9 (Πλ. Αμερικής), τηλ. 86.53.418).

■ **ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ** — ΕΥΘΥΜΙΑ Γ. ΧΑΣΙΑΚΟΥ, Λογίστρια, Δημοκρατίας 6, Ζωγράφου. Αναλαμβάνει τήρηση λογιστικών βιβλίων Α, Β, Γ, Δ κατηγορίας. Τηλ. 77.08.098.

■ **ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ** από και προς Καλοσκοπή — ΑΡ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ, Ιωαννίνων 129, Κολωνός, τηλ. 51.22.987 (Καλοσκοπή 91.543).

■ **ΜΩΣΑΪΚΑ - ΔΑΠΕΔΑ - ΜΟΝΩΣΕΙΣ** ΚΛΠ. — ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΑΝΔΡ., Δαγκλή 6, Πεύκη, τηλ. 80.62.510.

■ **ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ** — ΑΠΟΣΤ. Ι. ΧΑΜΗΛΟΣ, Φιλελαδελφείας 7, Σταθμός Λαρίσης, τηλ. 82.26.251, 51.25.466.

■ **ΟΠΤΙΚΑ** — Σ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ, Ακαδημίας 100 (Πλ. Κάνιγγος).

■ **ΠΛΑΚΙΔΙΩΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ** — ΧΑΤΖΗΧΡΙΣΤΟΦΑΣ ΑΘΑΝ., Ερ. Σταυρού 6, τηλ. 69.17.185

■ **ΠΛΕΚΤΑ ΕΙΔΗ, «Βιοδάμ»** — ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ και ΣΙΑ, Περικλέους 45, τηλ. 32.26.841.

■ **ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ** — ΓΙΑΝΝΗΣ Ζ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ασπασίας 34, Χολαργός, τηλ. 65.31.426, 65.12.449.

■ **ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ «ΣΙΑΦΑΚΑ»**, Σαπφούς 12, Πλ. Κουμουνδούρου.

■ **ΠΟΥΚΑΜΙΣΑ - ΠΙΤΖΑΜΕΣ** — Γ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, Ιωαννίνων 129, Κολωνός, τηλ. 51.22.987.

■ **ΣΧΟΛΕΣ «ΩΜΕΓΑ»** — ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΩΤΡΟΠΟΣ, Πλατεία Συντάγματος.

■ **ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ** — Ν. Ε. ΤΟΥΜΠΑΣ, Βερανζέρου 14, τηλ. 52.39.450.

■ **TABERNA** — ΚΟΥΦΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Ποταμιάνου 2, Ιλίσια (πίσω από Ξενοδ. «Χόλυ Ντέυ»), τηλ. 77.87.201.

■ **ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ** — ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΟΚΑΣ, Στουρνάρα 47, τηλ. 36.39.475 - 36.39.478.

■ **ΥΑΛΙΚΑ** — α) Κατάστημα ΜΙΧ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λέκκα 20 (Σύνταγμα), τηλ. 32.27.872. β) Κατάστημα ΣΤΡ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Συρράκου 20 - 22, Κολωνός.

■ **ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ - ΨΙΛΙΚΑ** — ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ Γ. Κυπαρίσας - Μιλήτου Πειραιάς.

■ **ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ «ΑΛΕΞΙΦΩΤΟ»**, Μ. Ασίας 35, Γουδί, τηλ. 77.53.831.

■ **ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ** — Δ. Ε. ΤΟΥΜΠΑΣ, Σανταρόζα και Σταδίου 48 (στοά), τηλ. 32.12.090.

■ **ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ** — ΝΙΚ. ΑΚΤΙΔΗΣ, Φαραντάκου 30 Αμπελόκηποι, τηλ. 77.52.163, 77.70.824.

■ **ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ** — ΒΑΣ. Π. ΧΑΜΗΛΟΣ και ΣΙΑ, Ανδριανουπόλεως 30, Κολωνός, τηλ. 51.31.359.

■ **ΧΑΡΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΑ** — ΑΘΑΝ. ΜΕΡΜΙΓΚΑΣ, Μιχαήλ Μάνου 6 - Χαλάνδρι, τηλ. 68.14.971.

■ **ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΥΡΟΛΟΓΟΣ** — ΕΥΘ. Ι. ΧΑΜΗΛΟΣ, Νοσοκομείο «Αγ. Όλγα», τηλ. 51.25.466.

■ **ΧΥΜΟΙ ΦΡΟΥΤΩΝ - ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ** — Κ. Ν. ΚΟΛΛΙΑΣ, Κυπρίων Αγωνιστών 15, Αργυρούπολη, τηλ. 99.25.889, 99.17.845.

● Για ενίσχυση της εφημερίδας, πρόσφεραν:

	Δρχ.
— ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ ΔΗΜ. (δολ. 25)	3.738
— ΒΛΑΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Κ. (δολ. 30)	4.485
— ΚΟΛΛΙΑ ΑΛΚΜΗΝΗ, (ενίσχυση)	2.000
— ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. (Λειβ.), ενίσχυση	2.000
— ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΩΣΤΟΥΛΑ και ΒΑΣΙΛΗΣ, (ενίσχυση)	2.000
— ΙΩΑΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	800
— ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	600
— ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Ν. ΤΣΟΥΜΠΑ	300
— ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ	300
— ΛΟΥΚΑΣ Ε. ΤΟΥΜΠΑΣ	1.400
— ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	1.600
— ΒΑΣΙΛΙΚΗ Κ. ΛΙΤΣΟΥ (Λιάμπου) ...	1.000
— ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ε. ΤΟΥΜΠΑΣ	600
— ΠΑΝ. Θ. ΒΑΡΣΟΣ	500
— ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΒΑΡΣΟΣ	500

Η «Χασαποταβέρνα» Β. Π. ΧΑΜΗΛΟΥ, (Ανδριανουπόλεως 30, Κολωνός), εύχεται στην πελατεία, συγχωριανούς και φίλους «Κ α λ έ ς Γ ι ο ρ τ έ ς κ ι Ε υ τ υ χ ι σ μ έ ν ο τ ο 1 9 8 6».